

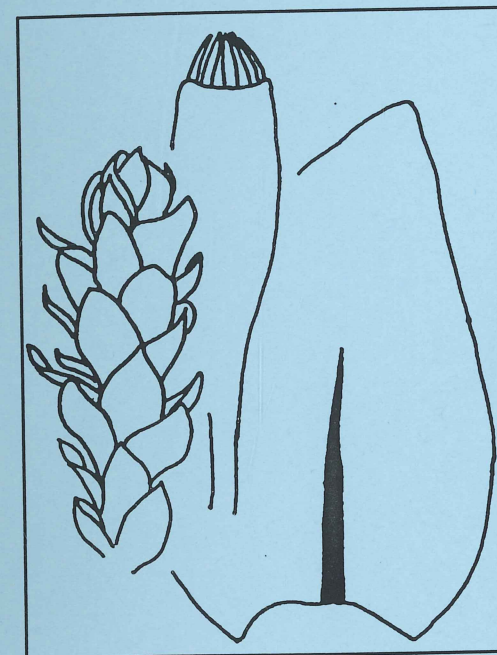
pu
5419

MYRINIA

Föreningen Mossornas Vänners tidskrift

INNEHÅLL (Vol. 8, häfte 2, 15 december 1998)

N. Lönnell, <i>Dicranum tauricum</i> nålkvastmossa funnen i Blekkinge.....	37-38
Ny Litteratur	38
L. Appelgren, Mossfloran vid Falån och Brömsbäcken i Dalsland	39-51
K.. Hylander, 123 mossarter på 1000 m ²	52-54
Ö. Fritz, Pepparporella <i>Porella arboris-vitae</i> funnen i Halland 1998	55-57
L. Söderström & L. Hedenäs, Checklista över Sveriges mossor – 1998 ...	58-90
Föreningsnotiser (Vårexkursion till Södermanland, Vårexkursion till Göteborgsområdet, Protokoll från årsmöte och extra årsmöte, Våtmarksnyckel, Litteratur till salu, Försäljning)	91-96

MYRINIA är Mossornas Vänner tidskrift. Mossornas Vänner är en förening som har som målsättning att hålla kontakten mellan och främja mosskännedomen bland amatörer. Detta sker, förutom via MYRINIA, genom exkursioner, studiecirklar, bestämningservice m. m.

Medlemskap i föreningen, vilket inkluderar MYRINIA kostar 50 kr. Familjemedlemmar (erhåller ej MYRINIA) betalar 10 kr. Utländska medlemmar betalar 90 kr pga de höga bankkostnaderna. Enbart prenumeration på MYRINIA kostar 75 kr. Beloppet insätts på postgiro 13 37 88-0 (Mossornas Vänner).

Vill du ha kontakt med andra mossintresserade? Visst vill du det! Tag i så fall kontakt med MOSSORNAS VÄNNER:

Ordförande: Henrik Weibull, Blodstensvägen 14, 752 58 Uppsala, 018 / 50 61 59

Vice ordförande: Helena Gralén, Paradisgatan 29H, 413 16 Göteborg, 031/12 27 91

Sekreterare: Olle Holst, Iliongränden J32, 224 71 Lund, 046/ 12 27 07

Kassör: Gerhard Kristensson, Dekanvägen 8, 240 10 Dalby. 046/ 20 21 85

Exkursionssekreterare: Niklas Lönnell, Pontonjärgatan 49 4 tr, 112 37 Stockholm, 08/ 654 81 29.

Kontaktpersoner för olika landsdelar:

Norra Norrland: Bengt Gunnar Jonsson, Växtholm 242, 905 95 Umeå, 090/ 570 85.

Södra Norrland: Gunnar Ersare, Ringvägen 2, 820 60 Delsbo, 0653/ 109 02

Uppsala: Henrik Weibull, Blodstensvägen 14, 752 58 Uppsala, 018/ 50 61 59.

Stockholm: Niklas Lönnell, Pontonjärgatan 49 4 tr, 112 37 Stockholm, 08/ 654 81 29.

Göteborg: Pär Johansson, Birgittagatan 4b, 41453 Göteborg 031/ 12 94 83.

Västergötland: Bertil Jannert, Lyckebo Bestorp, 521 30 Falköping, 0515/ 183 26.

Småland: Allan Nicklasson, Fogdegatan 6, 352 36 Växjö, 0470/ 109 19.

Skåne: Nils Cronberg, Sandbyvägen 204, 240 10 Dalby, 046/ 20 09 25.

Myrinia 8 (2), 37–38 (1998)

***Dicranum tauricum* nålkvastmossa funnen i Blekinge**

Niklas Lönnell

Pontonjärg. 49, 112 37 Stockholm, Niklas.Lonnell@swipnet.se

Abstract: *Dicranum tauricum* is reported for the first time from the province Blekinge.

Sommaren 1997 passerade jag Karlskrona och besökte då Verkö. Stora delar av ön är kraftigt exploaterade och upptas av industri- och bostadsområden. Under en promenad i Näsmarken, ett skogsklätt friluftsområde på östra delen av ön, påträffade jag nålkvastmossa *Dicranum tauricum* på en björkbas tillsammans med stubbkvastmossa *Dicranum montanum* i ett låglänt område med bokskog. Senare samma dag fann jag även arten en knapp kilometer längre väster ut på en bokbas invid en stig.

Nålkvastmossa tillhör de kvastmossor som har raka blad som lätt går av och fungerar som spridningsenheter. Till denna grupp hör även den nordliga skör kvastmossa *Dicranum fragillifolium* och den mycket sällsynta sydliga stamkvastmossa *Dicranum viride*.

I Skåne är den funnen på flera lokaler och Nils Cronberg skriver att arten där främst växer på lågor i ädellövskog och att flera av lokalerna troligen representerar nyspridning (Hallingbäck 1998). Arten hittades nyligen i Halland växande på en lutande björk (Hallingbäck & Weibull 1996). På en lokal på nordligaste Öland växer nålkvastmossan rikligt på murken ved. (Carlsson 1983). På Gotland finns arten på åtskilliga lokaler och växer ofta på tallbaser. Ett fynd är även känt i Stockholms norra skärgård (Krusenstjerna 1964). Lars Hedenäs har även hittat arten i en bäckravin på Södertörn, där den växte på en tall och en *Salix*-låga som hängde över bäcken (Emanuelsson 1987).

Dessutom är nålkvastmossa i Sverige även känd från Västergötland, Småland och Lule lappmark (Söderström (red.) 1996, Hallingbäck 1998). Dessutom är arten rapporterad från sydligaste Finland, från sydvästligaste Norge till nordligaste Norge samt från Vestjylland och Bornholm i Danmark (Söderström (red.) 1996).

Kollekter

- Blekinge: Lösen f:g, Verkö, Näsuddens N-del, bokskog, björkbas och stubbe, 18 juni 1997, leg. Niklas Lönnell, Rikets nät: 62270, 14907 (priv. herb.).
- Blekinge: Lösen f:g, Verkö, strax S om Toras väg, bokskog vid skogsstig, bokbas, flera m², 18 juni 1997, leg. Niklas Lönnell, Rikets nät: 62268, 14901, conf. Thor-Björn Engelmärk 1998 (S).

Citerad litteratur

- Carlsson, P. 1983: Ölandsexkursionen 21-23/5 -83. *Mossornas Vänner* 19: 8-9.
- Emanuelsson, E. 1987: Stockholmssektionens exkursion till Tegelvreten, Kaggamra, i Grödinge socken, Södermanland, 87 05 24. *Mossornas Vänner* 30: 14-15.
- Hallingbäck, T. & Weibull, H. 1996: Några intressanta mossfynd gjorda i Östergötland, Småland och Halland våren 1995. *Myrinia* 6: 71-72
- Hallingbäck, T. (red.) 1998: *Rödlistade mossor i Sverige – Artfakta*. ArtDatabanken, SLU. Uppsala.
- Krusenstjerna, E. v. 1964: *Stockholmstraktens bladmossor*. Botaniska sällskapet i Stockholm.
- Söderström, L. (red.) 1996: *Preliminary distribution maps of bryophytes in Norden - vol. 2 Musci (A-I)*. Trondheim. Mossornas Vänner.

Myrinia 8 (2), XX-XX (1998)

Ny litteratur

Jóhannsson, B. 1998. Íslenskir mosar. Rytjumosaætt. Fjölrit Náttúrufræðistofnunar 34: 1-126. Utgiven av: Náttúrufræðistofnun Íslands, Hlemmi 3, Pósthólf 5320, 125 Reykjavík, Island.

I denna del av den isländska mossfloran behandlas familjen Amblystegiaceae, som på Island representeras av 46 arter. Bladmossdelen av den isländska mossfloran är därmed komplett. Nu är det alltså hög tid att införskaffa floran om man vill vara säker på att få den fullständig i sitt bibliotek. Även om isländska avviker en del från svenska (danska, norska) utgör språket knappast ett överstigligt hinder om man verkligen är intresserade av isländska mossor. Dessutom gör illustrationerna av arterna och utbredningskartorna floran användbar även för den som till en början har svårt med språket. [L.H.]

Utbytestidskrifterna

I MEYLANIA nr. 14 hittar vi en översikt över hur väl känd den Schweiziska mossfloran är. Inte oväntat är slutsatsen att vissa grupper och växtmiljöer är väl kända medan det finns kunskapsluckor inom andra områden. En annan artikel behandlar mossor som biomonitörer, exempelvis som indikatorer för luftföroreningar i olika områden och för näringshalten i högmossar. Dessutom ett antal artiklar om lavar, kortare notiser, samt en del föreningsangelägenheter. [L.H.]

Myrinia 8 (2), 39-51 (1998)

Mossfloran vid Falån och Brömsbäcken i Dalsland

Leif Appelgren

Tordmulev. 3B, 227 35 Lund

Abstract: A report from an investigation of an area in the province of Dalsland, central Sweden. Of the species found are *Anastrophyllum hellerianum*, *A. michauxii*, *Calypogeia arguta*, *C. azurea*, *Cololejeunea calcarea*, *Lophozia ascendens*, *Trichocolea tomentella*, *Hookeria lucens*, and *Hygrohypnum subeugyrium*, all Red Listed in Sweden. Other interesting species found are *Calypogeia fissa*, *Douinia ovata*, *Mylia taylorii*, *Scapania aequiloba*, *S. lingulata*, *Herzogiella striatella*, *Mnium marginatum*, and *Rhytidiadelphus subpinnatus*.

Inom ramen för en kurs ingående i biologiutbildningen vid Lunds universitet genomfördes en inventering av mossfloran vid Falån i Dalsland. Det inventerade området är beläget på Kroppefjäll och ligger strax väster om Gunvarbyn i Örs socken. Området valdes ut efter kontakter med länsstyrelsen i Älvsborgs län (numera ingående i Västra Götalands län) och skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventerare. Inventeringen genomfördes under några dagar kring månadsskiftet oktober-november 1997 och kompletterades med ett besök i september 1998 för att undersöka ett kärrområde som var fruset under den första inventeringsperioden. I huvudsak inventerades en zon kring Falån och dess biflöde Brömsbäcken (namnet Brömsbäcken härrör från topografiska kartan, på ekonomiska kartan heter samma bäck Drågebäcken). En del av området (Fig 1: delområdena 2, 3 och 5) ingår i ett större område som finns med i naturvårdsplanen för Älvsborgs län (länsstyrelsen i Älvsborgs län 1976) där det placerats i angelägenhetsklass 2 på en tregradig skala (område med

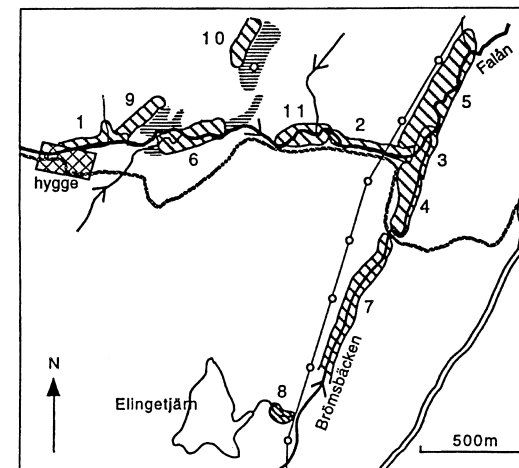

Fig. 1. De inventerade delområdenas läge.

högt naturvärde). Området anses skyddsvärt p.g.a. biologiska värden, landskapsbild och värde för rörligt friluftsliv. Dess biologiska värden grundas bl. a. på förekomst av ädellövskog och en rik kärllväxtflora med t. ex. *Equisetum hyemale* (skavfråken), *Asplenium ruta-muraria* (murruta), *Carex sylvatica* (skogsstarr), *Platanthera clorantha* (grönvit nattviol) och *Campanula cervicaria* (skogsklocka). Området har också uppmärksammats i lövskogsinventeringen där det givits högsta bevarandevärde (Appelqvist m.fl. 1995). Stora delar av området har även klassificerats som nyckelbiotop. Ytterligare en nyckelbiotop har avgränsats längre uppströms Falån där denna rinner genom en skuggig ravin i barrskog (delområde 1). Förutom dessa områden inventerades ett angränsande område längs Brömsbäcken som inte uppmärksammats i naturvårdsplanen eller i nyckelbiotopsinventeringen (delområdena 4 och 7). Dessutom gjordes mindre noggranna inventeringar i ytterligare några områden (delområdena 6 och 8-11). Artbestämning gjordes med hjälp av Hallingbäck & Holmåsen (1981), Hedenäs (1993, 1997), Johansson (1993), Nyholm (1954-1969, 1987-1998) och Smith (1990, 1993). Nils Cronberg, Tomas Hallingbäck och Lars Hedenäs hjälpte till med bestämning av några svåridentifierade arter. Namngivningen följer huvudsakligen Söderström m.fl. (1992), med undantag av de vetenskapliga namnen *Campyliadelphus chrysophyllus* som följer Hedenäs (1997) och *Chiloscyphus coadunatus* som följer Hallingbäck (1996) och omfattar vad Söderström m. fl. (1992) behandlar som *C. cuspidatus* och *C. latifolius*. Uppgifter om rödlistade och vissa andra mossors status och biologi är hämtade ur Aronsson m.fl. (1995), Hallingbäck (1986, 1991, 1996, 1998), Ingelög m.fl. (1987) och Artdatabankens register.

Resultat

Totalt hittades i hela området 243 mossarter av vilka 9 är rödlistade och 23 används som signalarter i nyckelbiotopsinventeringen. Ytterligare något tiotal arter finns förmodligen, bl.a flera *Sphagnum*-arter. Detta släkte förbigicks till stor del p.g.a. bristande fältkunskaper. De arter som påträffades redovisas i Appendix med uppdelning på delområden enligt Fig. 1. Nedan följer en genomgång av de inventerade delområdena samt några kommentarer rörande de rödlistade arterna och några andra intressanta arter. För rödlistade arter anges hotkategori med ett H följt av en siffra som motsvarar: Akut hotad (1), Sårbar (2), Sällsynt (3) och Hänsynskrävande (4).

Beskrivning av inventerade delområden

Delområde 1. Ravinartat område längs Falån med stränder som delvis är bergiga och branta, delvis mera långsluttande. Ån rinner här tämligen hastigt men har endast smärre partier med forsande vatten. Berggrunden verkar i stort sett sakna inslag av kalk. Vegetationen kring ån består av barrskog med mindre inslag av björk, asp och klippal. Delområdet hyser, tack vare sitt fuktiga lokalklimat, ett stort antal mossarter, främst gäller detta levermossorna. Tyvärr har ett stort hygge nyligen tagits upp i kanten av området. Detta tangerar det inventerade området i väster och söder och når även över på Falåns norra sida. Två av de ovanligare arterna som påträffades i området, *Anastrophyllum michauxii* (skogstrappmossa) och *Myliia taylorii* (purpurmylia) växer på en bergvägg invid ån endast några meter från hyggeskanten. Båda arterna är fuktkrävande och det är osäkert om de kommer att klara den förändring i lokalklimatet som avverkningen av skogen säkerligen medför. Någon form av

naturvårdshänsyn i samband med den gjorda avverkningen kunde inte noteras. Vid ett återbesök i maj 1998 hade ungefär halva beståndet av *A. michauxii* och delar av *M. taylorii*-tuvarna torkat och fallit ner från bergväggen trots att denna ännu inte utsatts för någon sommartorka. På stenar i ån och i åkanten växer bl.a den sällsynta och hotade *Hygrohypnum subeugyrium* (stor skogsbäckmossa) och den nordliga *Polytrichastrum alpinum* (nordlig björnmossa). En hastig undersökning gjordes även av mossfloran på några grova lågor i ett parti fuktig skog längs en minimal bäck som ansluter till Falån norrifrån. Här påträffades bl.a. *Lophozia ascendens* (liten hornflikmossa) och *Jamesoniella autumnalis* (höstörnmossa).

Delområde 2. En delvis kanjonliknande sträcka av ån med partier av kraftigt forsande vatten. Stränderna är ofta lodräta och 5-10 m höga. Vid flackare partier växer enstaka träd i strandkanten; mest klippal och mindre granar. En kraftledningsgata korsar här ån vilket har ökat den sydvända strandens solexponering och förmodligen även påverkat lokalklimatet i övriga delar av kanjonen. Detta har säkerligen inverkat på mossfloran och minskat mosstäcket på den sydvända bergväggen. De branta stränderna och det forsande vattnet bidrar dock till att hålla temperaturen nere och luftfuktigheten uppe vilket ger ett förhållandevis gynnsamt klimat för mossor. Kanjonens väggar utgörs delvis av kalkhaltiga och lättvittrade bergarter. Delområdet är det artrikaste av de som inventerats och i särklass när det gäller antalet levermossor. Det fuktiga klimatet och den varierande berggrunden bidrar till att området hyser flera intressanta och mer eller mindre sällsynta arter såsom *Cololejeunea calcarea* (spindelmossa), *Douinia ovata* (vaxmossa), *Lophozia collaris* (skuggflikmossa), *Scapania aequiloba* (spärrskapania), *Amphidium lapponicum* (lapptrattmossa) och *Hygrohypnum subeugyrium* (stor skogsbäckmossa).

Delområde 3. Ett flackt parti kring sammanflödet mellan Brömsbäcken och Falån. Endast östra stranden mot Brömsbäcken är delvis brant. Denna är beväxt med skog som domineras av gran. I vinkeln som bildas av de två vattendragen har ett mindre parti skog avverkats ganska nyligen. Enstaka träd har dock lämnats kvar. Vid sammanflödet grenar sig Falån något och några flacka öar har på så sätt bildats. Marken i partiet mellan vattendragen är tydligt påverkad av rörligt markvatten och närmast vattendragen även av periodvisa översvämningar. Trädsnittet på det flacka partiet domineras av klippal. De speciella förhållandena med rörligt markvatten torde bidra till att området hyser ett par sällsynta fuktighetskrävande arter, nämligen *Calypogeia arguta* (atlantsäckmossa) och *Hookeria lucens* (skirmossa). På stenar i bäcken finns även *Hygrohypnum subeugyrium* (stor skogsbäckmossa).

Delområde 4. Brömsbäcken rinner här mestadels genom sluten grandominerad skog. Ett mindre vattenfall finns i området och i omedelbar närhet av detta en sluttning med rörligt markvatten. Ett litet stycke längre norrut finns ytterligare ett område med rörligt markvatten kring en minimal bäck som ansluter till Brömsbäcken från väster. På några ställen finns små lodräta bergväggar. Fem rödlistade mossor hittades längs en ganska kort sträcka av Brömsbäcken, nämligen *Hookeria lucens* (skirmossa) som finns spridd längs bäckens stränder i hela området, *Hygrohypnum subeugyrium* (stor skogsbäckmossa) som påträffades på stenar i bäcken, *Trichocolea tomentella* (dunmossa) som finns på två ställen med rörligt markvatten samt levermossorna *Calypogeia arguta* (atlant-

säckmossa) och *Calypogeia azurea* (blå säckmossa). I kanten av en bergvägg intill bäcken växte rikligt med *Herzogiella striatella* (trind spretmossa).

Delområde 5. Närmast Falån är området flackt och ån rinner här långsamt och slingrande. Väster om ån sluttar marken upp mot en kraftledningsgata. Delar av området har karaktären av igenväxande kulturmark. Närmast ån växer mestadels klibbal. I slutningen finns ädellövskog med inslag av gran och hassel. Slutningen består på några ställen av lodräta bergväggar av omväxlande silikatbergarter och kalkhaltiga bergarter. Mindre partier av området har gallrats och här finns även några små granplanteringar insprängda. Ett par intressanta kärlväxter noterades: *Festuca altissima* (skogssvingel) och *Mercurialis perennis* (skogsbingel). Delområdet har den atrikaste bladmossfloran men är mindre framträdande när det gäller levermossor. Bland mossor som påträffades på bergväggar i området kan nämnas några närings- eller kalkkrävande arter som *Conocephalum conicum* (rutlungmossa), *Anomodon viticulosus* (grov baronmossa), *Mnium marginatum* (uddstjämossa), *Neckera crispa* (grov fjädermossa), *Plagiopus oederiana* (kalkäppelmossa) och *Thamnobryum alopecurum* (rävsvansmossa). Sporkapslar hittades på *N. crispa*, vilket är ovanligt och kan ses som ett tecken på att växtplatsen är gynnsam för arten.

Delområde 6. Området utgörs till största delen av kärrmark som i södra kanten delvis är källpåverkad och har partier av rikkärskaraktär. Längst i öster finns en något skuggad bergvägg som vetter mot S och SO. Bergväggen gränsar till ån och till en myrmark vilket ger ett tämligen fuktigt lokalklimat trots det sydvända läget. I kärrområdet påträffades bl.a. *Riccardia multifida* (flikbålmossa), *Calliergon giganteum* (stor skedmossa), *Calliergon richardsonii* (guldskedmossa), *Cinclidium stygium* (myruddmossa), *Dicranella palustris* (källjordmossa) och *Scorpidium scorpioides* (korvskorpionmossa). Bergväggen hyste en tämligen trivial mossflora men förekomst av *Mnium stellare* (blek stjämossa) och *Tortella tortuosa* (kruskalkmossa) visar på inslag av kalkhaltigt berg.

Delområde 7. Stränderna av Brömsbäcken är här, liksom längre norrut (i delområde 3 och 4), ofta påverkade av rörligt markvatten. Små lodräta bergväggar som stupar rakt ner i bäcken finns på ett par ställen. Ungefär 200 m söderut i området har bäcken delat sig och gett upphov till flacka öar. Den omgivande skogen domineras av gran och närmast bäcken finns klibbal. Längre söderut ansluter bäcken till en kraftledningsgata. Bland intressanta kärlväxter som noterades kan nämnas *Blechnum spicant* (kambräken) och *Mercurialis perennis* (skogsbingel). Delområdets mossflora har ej undersökts fullständigt men *Hookeria lucens* (skirmossa) noterades längs bäcken i hela området. Där bäcken delar upp sig i flera grenar finns arten i mycket stor mängd. Dessutom hittades *Hygrohypnum subeugyrium* (stor skogsbäckmossa) och *Fontinalis dalecarlica* (smal näckmossa) på stenar i bäcken.

Delområde 8. Området omfattar ett parti kring en bäck som rinner österut från Elingetjärn och strax därefter ansluter till Brömsbäcken och samtidigt till en kraftledningsgata. Området är beväxt med granskog med inslag av klibbal och påverkat av rörligt markvatten. Någon närmare undersökning av mossfloran i området har ej gjorts men några tuvor av *Hookeria lucens* (skirmossa) noterades invid bäcken. I ett kärrartat parti hittades *Scorpidium scorpioides* (korvskorpionmossa) vilket tyder på en något rikare miljö.

Delområde 9. Granskog i svag sydsluttning mot mosse. I övre delen av sluttningen finns en skuggad bergvägg och nedanför denna ett litet blockigt parti. Mossfloran undersöktes ganska hastigt och gav ett tämligen trivialt intryck med *Antitrichia curtipendula* (fällmossa) och *Tortella tortuosa* (kruskalkmossa) som mest intressanta arter.

Delområde 10. En brant sluttning med höga bergväggar och nedanför dessa en storblockig rasbrant. Delar av berget visar tecken på ett visst kalkinnehåll. Största delen av sluttningen skuggas av en bård av träd. Att den dessutom är vänd mot öster och gränsar mot en mosse ger ett gynnsamt klimat för mossor. Området besöktes endast mycket kort men såg ut att kunna hysa en intressant mossflora vilket också antydde av fynd av *Antitrichia curtipendula* (fällmossa), *Mnium stellare* (blek stjämossa), *Neckera crispa* (grov fjädermossa) och *Zygodon rupestris* (stor ärgmossa).

Delområde 11. I området flyter Falån mestadels ganska långsamt genom slutna granskog men ett kortare parti med forsande vatten finns där ån omges av branta bergväggar och gles skog. Bergväggarna är här exponerade för sol och vind och mosstäcket är glest. En liten bergsklyfta och en skuggad bergvägg finns några meter söder om ån. Stränderna av Falån befanns ha en trivial mossflora men i bergsklyftan hittades den tämligen sällsynta *Cynodontium bruntonii* (slät klipptuss).

Rödlistade levermossor

Anastrophyllum hellerianum (vedtrappmossa) H4

En liten levermossa som växer på murkna lågor främst i fuktiga barrskogar. Artens litenhet gör att den troligen är förbisedd. Den kan därför vara vanligare än vad antalet fynd ger sken av men anses minska i takt med att andelen rationellt skötta skogar ökar. Vid Falån hittades arten på några kläna lågor men även på en bergvägg, växande bland andra mossor, ett växtsätt som inte är känt sedan tidigare. Schuster (1969) nämner emellertid ett fynd i Nordamerika på humus på exponerade klippor.

Anastrophyllum michauxii (skogstrappmossa) H4

En större art än sin släkting *A. hellerianum*. Den växer liksom denna på murken ved men också regelbundet på skuggiga bergväggar i fuktigt läge, vilket är fallet vid Falån. Den är sällsyntare än sin släkting och funnen på ca 100 lokaler i landet varav ungefär hälften efter 1980. I Dalsland är arten tidigare funnen på 11 lokaler varav 4 efter 1950. Arten anses känslig för uttorkning och hotas av skogsingrepp som ändrar lokalklimatet. Det är därför osäkert om beståndet vid Falån kan överleva den uttorkning som en nyligen gjord skogsavverkning i omedelbar anslutning till växtplatsen leder till.

Calypogeia arguta (atlantsäckmossa) H3

Första fyndet i Dalsland av denna oceaniska levermossa. Arten är mycket känslig för uttorkning och förekommer på skuggad jord intill vattendrag. Den har troligen inga stora krav på sin växtplats förutom en hög luftfuktighet. *Calypogeia arguta* är endast känd från 21 lokaler i Sverige, alla belägna längs västkusten och de flesta i Halland. Sedan 1980 är den endast funnen på 4 lokaler.

Calypogeia azurea (blå säckmossa) H4

En levermossa som påträffas på humus, jord och förna samt fuktig, murken ved i skog. Den är mestadels funnen på näringsrika lokaler. Mindre än 30 fynd har gjorts i landet och i Dalsland är den tidigare funnen på 4 lokaler, alla efter 1970. Arten hotas av uttorkning och försumning.

Cololejeunea calcarea (spindelmossa) H3

En mycket liten levermossa som växer på fuktiga kalkhaltiga klippor i skuggigt läge, antingen direkt på berget eller på andra mossor. Den är beroende av hög luftfuktighet och hittas ofta nära vattenfall eller forsar vilket också gäller för förekomsten vid Falån. Arten är totalt funnen på ett trettiotal lokaler i landet varav ca tio efter 1980. I Dalsland tidigare funnen på fyra lokaler och noterad på alla dessa sedan 1980.

Lophozia ascendens (liten hornflikmossa) H4

En liten levermossa som växer på murken ved, oftast grova lågor av gran, i barrskog med hög luftfuktighet. Arten är spridd över hela landet och funnen på 200-250 lokaler, varav ca 150 efter 1970. Den är på tillbakagång eftersom tillgången på grova lågor och lämpliga skogar minskar.

Trichocolea tomentella (dunmossa) H4

En levermossa som växer på jord och sten i kärr, intill källor och vid bäckstränder i skogsmark. Den är gynnad av rörligt markvatten och kräver jämn markfuktighet. Ofta hittas den i näringsrika skogar, särskilt i klubbkällor och örtrika granskogar. På sina ställen kan den bilda stora bestånd. Arten hotas av avverkning och ändrad vattenföring i små vattendrag. Förekomst av arten visar på källpåverkad skogsmark vilket är en mycket värdefull och skyddsvärd biotop.

Rödlistade bladmossor

Hookeria lucens (skirmossa) H2

En storvuxen bladmossa som växer på ständigt fuktig jord vid bäckstränder. Den är beroende av rörligt markvatten och anses känslig för ljusexponering och uttorkning. Den är känd från ca 30 lokaler som alla är belägna i de västra delarna av landet. De flesta populationerna är mycket små. Från Dalsland finns tidigare fem fynd, alla gjorda efter 1950. Längs Brömsbäcken finns arten längs en knapp kilometer av bäcken, på sina ställen i stor mängd, och det är en av de rikligaste, troligen den allra rikligaste, av landets förekomster (jfr. Bohlin m. fl. 1977).

Hygrohypnum subeugyrium (stor skogsbäckmossa) H3

Växer på stenar och klippor i och vid vattendrag, främst i landets västra delar. Den är tidigare påträffad på 20 lokaler, varav sju efter 1980. Åtta fynd har tidigare gjorts i Dalsland, det senaste 1928. Arten har en märklig världsbredning, då den i Europa finns endast i Sverige och Skottland och därutöver i Korea, Japan och östra Nordamerika. Artens sällsynthet gör att alla ingrepp på växtplatserna bör undvikas. Troliga hot är ändrad vattenkvalitet t. ex. genom försumning.

Andra intressanta arter

Calypogeia fissa (tandsäckmossa)

En levermossa som växer i miljöer med hög luftfuktighet. I Dalsland har tidigare mycket få fynd av arten gjorts.

Douinia ovata (vaxmossa)

En suboceanisk levermossa med sammanhängande utbredning endast vid västkusten och enstaka ströförekomster i Skåne, Småland och på östkusten. Den växer oftast på sten i klippstup i expositionsskyddade lägen. Vid Falån växer den på en nordvärd bergvägg i ett kanjonliknande område.

Mylia taylorii (purpurmylia)

En levermossa som finns främst i västra Sverige. Arten är suboceanisk och växer på lodytor av sura klippor och block i fuktiga och skuggiga lägen, ofta i raviner och slutna granskogar. Den kan även växa på grova lågor. Arten missgynnas av skogsskötselåtgärder som medför ökad exponering och uttorkning. Fynd i skog indikerar lång kontinuitet.

Scapania aequiloba (spärskapania)

En mindre allmän levermossa som endast växer på klippor av basiska bergarter i skuggiga lägen.

Scapania lingulata (tungskapania)

En levermossa som förekommer i något basiska miljöer och växer på marken eller på bergväggar. Från Dalsland finns endast ett fåtal fynd av arten.

Herzogiella striatella (trind spretmossa)

Förekommer från Skåne till Jämtland och Ångermanland och föredrar att växa på fuktig humusrik jord. Förekomst i skog är ett tecken på att luftfuktigheten länge har varit hög och jämn.

Mnium marginatum (uddstjärnmossa)

En ganska liten och tämligen sällsynt bladmossa som växer i skrevor och på klippphyllor på basiska stenblock och bergväggar i skuggiga miljöer.

Rhytidiadelphus subpinnatus (skogshakmossa)

En art med främst nordlig utbredning som förekommer sällsynt ner till sydsvenska höglandet. Den förekommer i fuktig skogsmark ofta på översilade partier eller intill källor. Troligen en indikator på jämn och hög markfuktighet.

Växtgeografisk indelning

Det inventerade området hyser mossarter som representerar flera olika växtgeografiska områden. Några exempel på arter som brukar hänföras till de olika områdena, med indelning enligt Persson & Waldheim (1940) och Hallingbäck (1996), ges nedan.

Oceaniska / suboceaniska arter

Calypogeia arguta (atlantsäckmossa)
Calypogeia fissa (tandsäckmossa)
Cololejeunea calcarea (spindelmossa)

Douinia ovata (vaxmossa)
Hookeria lucens (skirmossa)

Västliga arter

Anastrophyllum michauxii (skogstrappmossa)
Bazzania trilobata (stor revmossa)

Cynodontium bruntonii (slät klipptuss)
Diplophyllum albicans (nervveckmossa)

Dryptodon patens (vingmossa)
Eurhynchium striatum (skuggsprötmossa)
Frullania fragillifolia (spåd frullania)
Frullania tamarisci (klippfrullania)
Herzogiella striatella (trind spretmossa)
Heterocladium heteropterum
(skuggtrasselmosa)
Jamesoniella autumnalis (höstörnmossa)
Leucobryum glaucum (blåmossa)
Marsupella aquatica (vattenrostmossa)

Östliga arter

Eurhynchium angustirete (hasselsprötmossa)
Heterocladium dimorphum (spårtrasselmosa)

Nordliga arter

Amphidium lapponicum (lapprattmossa)
Blindia acuta (sipperblindia)
Isopterygiopsis pulchella (kloskimmermosa)
Kiaeria blytii (krusborstmossa)

Sydliga arter

Anomodon viticulosus (grov baronmossa)
Dicranoweisia cirrata (kustsnurrmossa)
Diphyscium foliosum (nötmossa)
Eurhynchium hians (lundsprötmossa)
Gymnostomum aeruginosum (kalkkuddmossa)
Herzogiella seligeri (stubspretmossa)

Mylia taylorii (purpurmylia)
Orthotrichum affine (strimhättemossa)
Oxystegus tenuirostris (vridmossa)
Plagiothecium undulatum (vågig sidenmossa)
Pseudotaxiphyllum elegans (platt skimmermosa)
Racomitrium aquaticum (sipperraggmossa)
Rhytidiadelphus loreus (västlig hakmossa)
Sphagnum quinquefarium (kantvitmossa)
Thamnobryum alopecurum (rävsvansmossa)

Orthotrichum speciosum (trådhattemossa)
Thuidium recognitum (kalktujamossa)

Plagiopus oederiana (kalkäppelmossa)
Polytrichastrum alpinum (nordlig björnmossa)
Racomitrium microcarpon (nordraggmossa)
Schistidium agassizii (älvblommossa)

Homalothecium sericeum (guldlockmossa)
Hypnum imponens (praktflåta)
Chiloscyphus profundus (vedblekmossa)
Nowellia curvifolia (långfliksmossa)
Plagiomnium cuspidatum (lundpraktmossa)

Diskussion

Totalt sett har det inventerade området en rik mossflora med ett förhållandevis högt artantal och flera sällsynta och hotade arter. Dessutom finns representanter för flera växtgeografiska grupper och ett antal oceaniska arter vilket tyder på ett gynnsamt lokalklimat för mossor. Av de delområden som ingår i länsstyrelsens naturvårdsplan har kanjonpartiet vid Falån och ett parti kring Falåns och Brömsbäckens sammanflöde den mest intressanta mossfloran, med fyra respektive tre rödlistade arter samt flera andra intressanta och mindre vanliga arter. I partiet kring kanjonen hittades också flest arter, vilket kan förklaras av den fuktiga miljön med inslag av både sura och basiska bergarter. Övriga delar av området som finns med i naturvårdsplanen och som utgörs av bl.a. ädelövskog med inslag av delvis kalkhaltiga bergbranter, hyser ett stort artantal och några mindre allmänna, kalk- eller näringskrävande mossor men inga rödlistade eller verkligt sällsynta arter. Nyckelbiotopen längre uppströms Falån hyser flera intressanta arter, däribland fyra som är rödlistade. Trots att detta delområde saknar basiska partier har det ett tämligen högt artantal. Näst efter kanjonen finns här flest levermossarter. Detta visar hur viktigt ett skuggigt och fuktigt lokalklimat är för levermossor och understryker betydelsen av att spara besugande skogspartier vid avverkningar i anslutning till värdefulla mossbiotoper. Negativa effekter på mossfloran av den avverkning som gjorts i kanten på nyckelbiotopen har visat sig redan efter några få vintermånader. Tyvärr är detta en vanlig syn och den naturvårdshänsyn i skogsbruket som det talats mycket om på senare år verkar till stor del inte existera i praktiken. Området längs Brömsbäcken är ur mossynpunkt mycket värdefullt med sitt stora bestånd av *Hookeria lucens* och förekomsten av ytterligare fyra rödlistade arter, däribland *Calypogeia arguta* som här har sin enda kända förekomst i Dalsland. Tillsammans har de tre delområdena längs Brömsbäcken också ett relativt stort artantal (122 st). Av resultatet från inventeringen kan man möjligen dra den inte oväntade slutsatsen att ett område som hyser en mycket värdefull mossflora inte behöver

ha en särskilt märkvärdig kärlväxtflora och vice versa. För att hitta ett bryologiskt värdefullt område kan i vissa fall specialkunskaper vara nödvändiga. I fallet Brömsbäcken finns emellertid rikligt av en stor och lättbestämd rödlistad art, *Hookeria lucens*, som dessutom används som signalart i nyckelbiotopsinventeringen. Att området trots det inte uppmärksammats måste bero på att ingen nyckelbiotopsinventerare eller bryolog besökt området. Förklaringen till detta kan vara att områdets högre vegetation och topografi inte avviker nämnvärt från omgivningen och därför inte är särskilt iögonfallande, varken vid kartstudier eller vid en hastig blick från omgivande terräng.

Tack till Nils Cronberg, Tomas Hallingbäck och Lars Hedenäs för hjälp med bestämning av vissa arter och till Torbjörn Schafferer och Bertil Lundahl för hjälp med kartmaterial och lokaluppgifter.

Citerad litteratur

- Appelqvist, T., Bengtsson, O. & Andersson, L. 1995: *Lövskogar i Älvsborgs län*. Rapport 1994:1. Länsstyrelsen i Älvsborgs län, Vänersborg.
- Aronsson, M., Hallingbäck, T. & Mattsson, J.-E. (red.) 1995: *Rödlistade växter i Sverige 1995*. ArtDatabanken, Uppsala.
- Bohlin, A., Gustafsson, L. & Hallingbäck, T. 1977: Skirmossan, *Hookeria lucens*, i Sverige. *Svensk Bot. Tidskr.* 71: 273-284.
- Hallingbäck, T. 1986: *Checklista över Dalslands mossor*. Stencil.
- Hallingbäck, T. 1991: Mossor som indikerar skyddsvärd skog. *Svensk Bot. Tidskr.* 85: 321-332.
- Hallingbäck, T. 1996: *Ekologisk katalog över mossor*. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Hallingbäck, T. (red.) 1998: *Rödlistade mossor i Sverige - Artfakta*. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Hallingbäck, T. & Holmåsen, I. 1981: *Mossor, en fälthandbok*. Interpublishing, Stockholm.
- Hedenäs, L. 1993: *Field and microscope keys to the Fennoscandian species of the Calliergon-Scorpidium-Drepanocladus complex, including some related or similar species*. Biodetektor AB, Märsta.
- Hedenäs, L. 1997: A partial generic revision of *Campylium* (Musc). *Bryologist* 100: 65-88.
- Ingelög, T., Thor, G. & Gustafsson, L. (red.) 1987: *Floravård i skogsbruket - Artdel*. Skogsstyrelsen, Jönköping.
- Länsstyrelsen i Älvsborgs län. 1976: *Natur i Älvsborgs län - Inventering och handlingsprogram för allmän naturvård*. Länsstyrelsen i Älvsborgs län, Vänersborg.
- Johansson, P. (red.) 1993: *Vitmossor i Norden*. Mossornas Vänner. Göteborg.
- Nyholm, E. 1954-1969: *Illustrated mossflora of Fennoscandia. II. Musci. Fasc. 1-6*. CWK Gleerup, Lund.
- Nyholm, E. (red.) 1987-1998: *Illustrated Flora of Nordic Mosses. Fasc. 1-4*. Nordisk Bryologisk Förening, Köpenhamn och Lund.
- Persson, H. & Waldheim, S. 1940: Mossfloran i Garphyttans nationalpark. *K. V. A. Skrifter i Naturskyddsärenden* 38. Uppsala.
- Schuster, R. M. 1969: *The Hepaticae and Anthocerotae of North America, east of the hundredth meridian*. Columbia University Press, New York.
- Smith, A. J. E. 1990: *The liverworts of Britain and Ireland*. Cambridge University Press, Cambridge.
- Smith, A. J. E. 1993: *The moss flora of Britain and Ireland*. Cambridge University Press, Cambridge.
- Söderström, L., Hedenäs, L. & Hallingbäck, T. 1992: Checklista över Sveriges mossor. *Myrinia* 2: 13-56.

Appendix. Mossor funna i det inventerade området kring Falån / Brömsbäcken med fördelning på delområden 1-11. H = hotkategori, S = signalvärde i nyckelbiotopsinventeringen (tregradig skala med 3 som högsta signalvärde), N = naturvärde enl. Hallingbäck (1996), FS = frekvens i Sverige enl. Hallingbäck (1996) (allmän [a], tämligen allmän [ta], mindre allmän [ma], sällsynt [r], mycket sällsynt [rr]), FD = frekvens i Dalsland enl. Hallingbäck (1986) (endast fyra kategorier; a, ta, ma, r), S:a = antal delområden med resp. art

Art	Delområde															
	H	S	N	FS	FD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Levermossor																
<i>Anastrophyllum hellerianum</i>	4	2	*	ma	ma	X	X									
<i>Anastrophyllum michauxii</i>	4	3	*	r	ma	X										
<i>Anastrophyllum minutum</i>			*	a	a	X	X									X
<i>Aneura pinguis</i>				a	a	X	X	X	X		X	X				
<i>Barbilophozia attenuata</i>				a	a	X	X	X	X		X			X	X	
<i>Barbilophozia barbata</i>				a	a	X	X	X	X		X					X
<i>Barbilophozia floerkei</i>				a	ma	X	X									
<i>Barbilophozia hatcheri</i>				a	ta	X	X		X							
<i>Bazzania trilobata</i>			*	ma	a	X	X	X	X		X					
<i>Blepharostoma trichophyllum</i>				a	a	X	X	X	X	X	X			X	X	
<i>Calypogeia arguta</i>	3		*	rr	-		X	X								
<i>Calypogeia azurea</i>	4		*	r	r		X	X								
<i>Calypogeia fissa</i>				ma	r	X	X	X	X	X		X				
<i>Calypogeia integristipula</i>				a	a	X	X	X	X		X					
<i>Calypogeia muelleriana</i>				a	a	X	X	X								
<i>Calypogeia neesiana</i>				a	ma	X	X									
<i>Cephalozia bicuspidata</i>				a	a	X	X					X				
<i>Cephalozia connivens</i>				ta	ma				X							
<i>Cephalozia lunulifolia</i>				ta	ma	X	X				X					
<i>Cephalozia divaricata</i>				a	a	X	X									
<i>Chiloscyphus coadunatus</i> s. lat.				a	ta	X	X	X								
<i>Chiloscyphus minor</i>				a	ta		X									
<i>Chiloscyphus pallescens</i>				a	ta			X	X	X						
<i>Chiloscyphus profundus</i>				a	a	X	X	X	X		X			X		
<i>Cololejeunea calcarea</i>	3		*	r	r		X									
<i>Conocephalum conicum</i>	2		*	ma	a	X	X	X	X					X	X	
<i>Diplophyllum albicans</i>			*	a	a	X	X	X	X	X						
<i>Douinia ovata</i>			*	r	ma	X	X									
<i>Frullania dilatata</i>				a	a		X	X	X							
<i>Frullania fragilifolia</i>			*	ma	ta	X	X									
<i>Frullania tamarisci</i>				ta	a	X	X	X	X							X
<i>Jamesoniella autumnalis</i>			*	ma	ma	X	X									
<i>Jungermannia pumila</i>				ma	ma	X	X		X							
<i>Lejeunea cavifolia</i>				ta	a	X	X	X	X							X
<i>Lepidozia reptans</i>				a	a	X	X	X	X	X				X	X	
<i>Lophozia ascendens</i>	4	3	*	ma	ma	X	X									
<i>Lophozia collaris</i>				ma	r	X	X									
<i>Lophozia excisa</i>				ta	a	X	X									X
<i>Lophozia incisa</i>				ta	ta	X	X									
<i>Lophozia longidens</i>				a	a	X	X									X
<i>Lophozia longiflora</i>			*	ma	ma	X	X									
<i>Lophozia silvicola</i>				a	a	X	X	X								X
<i>Lophozia sudetica</i>				a	ta	X	X									
<i>Lophozia ventricosa</i>				a	ta?	X	X									
<i>Marsupella aquatica</i> var. <i>aquatica</i>				ta	-	X	X	X								
<i>Marsupella aquatica</i> var. <i>pearsonii</i>				-	-		X									
<i>Marsupella emarginata</i>				a	a	X	X	X	X	X	X			X	X	X
<i>Metzgeria furcata</i>				a	a	X	X	X	X	X	X					
<i>Mylia taylorii</i>	2		*	ma	ma	X	X	X	X	X		X				
<i>Nowellia curvifolia</i>				ta	ta	X	X	X	X	X		X	X			
<i>Pellia epiphylla</i>				a	a	X	X	X	X	X		X	X			
<i>Plagiochila asplenioides</i>				a	a	X	X	X	X	X		X				
<i>Plagiochila porelloides</i>				a	a	X	X	X	X	X		X				X
<i>Porella cordaeana</i>	2		*	ma	ta			X								
<i>Porella platyphylla</i>	2		*	ta	a						X					
<i>Preissia quadrata</i>				ta	a	X	X									
<i>Ptilidium ciliare</i>				a	a	X	X	X	X							X
<i>Ptilidium pulcherrimum</i>				a	a	X	X	X	X		X		X	X		
<i>Radula complanata</i>				a	a	X	X		X							
<i>Radula lindenbergiana</i>			*	ma	ma		X									

Levermossor	H	S	N	FS	FD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<i>R. complanata</i> / <i>lindenbergiana</i>						X	X	X	X	X		X				X
<i>Riccardia latifrons</i>					ta	ma	X									
<i>Riccardia multifida</i>			*	ma	ma		X				X	X				
<i>Scapania aequiloba</i>				ma	ma		X									
<i>Scapania lingulata</i>				ma	r		X									
<i>Scapania mucronata</i>				ta	ma		X		X	X						
<i>Scapania nemorea</i>				ta	ta	X	X			X						
<i>Scapania scandica</i>				ta	ma	X	X									X
<i>Scapania undulata</i>				a	a	X	X	X		X	X					
<i>Trichocolea tomentella</i>	4	2	*	ma	ma				X							
<i>Tritomaria quinquentata</i>				a	a	X	X	X	X	X	X	X		X	X	
S:a levermossor	7	8	19	69	-	44	53	21	28	29	11	29	1	10	17	3
Bladmossor	H	S	N	FS	FD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<i>Amblystegium serpens</i>					a	a		X		X						
<i>Amphidium lapponicum</i>			*	ta	ma		X									
<i>Amphidium mougeotii</i>				ta	a	X	X		X	X	X	X		X	X	
<i>Andreaea rupestris</i>				a	a	X	X	X	X	X	X					X
<i>Anomodon viticulosus</i>			2	*	ta	a			X							
<i>Antitrichia curtipendula</i>			2	*	ta	a		X		X		X		X	X	
<i>Atrichum tenellum</i>				ta	ta?	X			X							
<i>Atrichum undulatum</i>				a	a	X	X	X	X	X		X				X
<i>Aulacomnium androgynum</i>				a	ta?	X	X	X	X	X	X			X	X	
<i>Aulacomnium palustre</i>				a	a					X						
<i>Bartramia lthyphylla</i>				a	ta		X		X	X						X
<i>Bartramia pomiformis</i>				a	a	X	X		X	X	X		X	X	X	
<i>Blindia acuta</i>				a	ta		X		X	X		X				
<i>Brachythecium albicans</i>				a	a											X
<i>Brachythecium oedipodium</i>				a	ta											X
<i>Brachythecium plumosum</i>				a	a	X	X	X	X				X			
<i>Brachythecium populeum</i>				ta	a					X						
<i>Brachythecium reflexum</i>				a	a			X	X	X						
<i>Brachythecium rivulare</i>			*	ta	a		X		X	X						
<i>Brachythecium rotabulum</i>				a	a			X		X			X			
<i>Brachythecium velutinum</i>				a	a					X						
<i>Bryoerythrophyllum recurvirostrum</i>				a	a					X						
<i>Bryum alpinum</i>				ta	ta									X		
<i>Bryum capillare</i>				a	a					X						
<i>Bryum flaccidum</i>				ta	ta					X						
<i>Bryum pallescens</i>				ma	ta					X						
<i>Bryum pseudotriquetrum</i>				a	a		X		X	X	X	X				
<i>Calliergon cordifolium</i>			*	a	a					X	X					
<i>Calliergon giganteum</i>			*	ta	a						X					
<i>Calliergon richardsonii</i>			*	ta	r						X					
<i>Calliergonella cuspidata</i>				a	a				X	X	X	X				
<i>Campyladelphus chrysophyllus</i>				ma	ta					X						
<i>Campyllum protensum</i>				-	-		X			X		X				
<i>Campyllum stellatum</i>				a	a					X						
<i>Ceratodon purpureus</i>				a	a		X									
<i>Cinclidium stygium</i>			*	ta	ma						X					
<i>Cirriphyllum piliferum</i>				a	a	X			X	X						X
<i>Climacium dendroides</i>				a	a		X							X		
<i>Ctenidium molluscum</i>			*	ta	ta		X	X	X	X		X				
<i>Cynodontium bruntonii</i>				r	ma											X
<i>Cynodontium polycarpon</i>				ta	ma	X				X	X	X			X	X
<i>Cynodontium strumiferum</i>				a	a	X	X			X	X	X			X	
<i>Cynodontium tenellum</i>				ta	ta					X						
<i>Dichelyma falcatum</i>			*	ta	ma					X						
<i>Dicranella heteromalla</i>				a	a	X	X			X						
<i>Dicranella palustris</i>				ta	ta						X					
<i>Dicranoweisia cirrata</i>			*	ta	ma					X						X
<i>Dicranum bonjeanii</i>				a	a	X	X	X		X						
<i>Dicranum fuscescens</i>				a	a	X	X	X	X	X		X				
<i>Dicranum majus</i>				a	a	X	X	X	X	X		X		X		
<i>Dicranum montanum</i>				a	a	X	X	X	X	X	X	X		X	X	
<i>Dicranum polysetum</i>				a	a	X	X			X						
<i>Dicranum scoparium</i>				a	a	X	X	X	X	X		X		X	X	X
<i>Diphyscium foliosum</i>				ta	ta		X									
<i>Distichium capillaceum</i>																

123 mossarter på 1000 m²

Kristoffer Hylander

Älvans väg 83, 907 50 Umeå, e-post: kristoffer.hylander@irrblosset.se

Abstract: Plots of 1000 m² along brooks in northern Sweden were investigated. In the most species rich plot, Helvetesbränna in the province of Medelpad, 123 bryophyte species were found.

Vissa ytor är artrikare än andra. Exempelvis är Dalsland och Västergötland de landskapen i Sverige där flest mossarter är funna (Gustafsson & Ahlén 1996). Tyler (1998) inventerade mossor i slumpvis utlagda ytor om 1 ha i närheten av Lund. I en tredjedel av ytorna hittade han inte en enda mossa (helåkersbygd!). När man tittar på en så liten yta som 1 cm² så brukar det antingen vara en art, som täcker hela ytan, eller så finns där inga mossor alls. Weibull beskriver dock en artrik kvadratcentimeter vid ett vattendrag i fjällen där han hittade tio arter (Weibull 1998).

En nivå jag har undersökt en del är rektangulära rutor som är 1000 m² (50 x 20 m). En sådan provruta är i sin tur uppdelad på fem segment (200 m²), vilka jag även har totala artlistor från. Många av de provrutorna jag inventerat är utlagda utmed bäckar i norra Sverige. Alla ytor har varit utlagda ur andra syften än att hitta många arter. I naturreservatet Helvetesbrännan i nordvästra Medelpad hittade jag 123 arter i den artrikaste rutan jag hittills inventerat (se artlistan nedan). I det segment som var artrikast fanns 87 arter. 123 arter motsvarar 26 % av de arter som är funna i Medelpad enligt Söderström m. fl. (1995; 1996; 1998). Om man bara räknar levermossorna fanns 45 arter vilket blir 36 % av de kända levermossarterna i Medelpad. Ytan låg utmed en bäck som var ca 1,5 meter bred. Marken runt omkring var fuktig med många blöta gropar. Ett flertal ganska stora block låg i ytan. Mot ena kanten fanns inslag av rikkärrsvegetation i ett utströmningsområde. Hela ytan var bevuxen med tallar (ca 15 m höga) och var mycket flack. Några kärlväxter som fanns i ytan var brunrör, blåttätel, kransrams, slidstarr, bergslok, älggräs, kärrfibbla och blodrot. De två viktigaste substraten för mossorna var marken (38% av arterna) och blocken (32%). Resterande arter hittades på död ved (15% arter), i skrevor och håligheter (15 %), i bäckkanten (8%) och på mineraljord i rotvältor (5%). (En del arter fanns på olika substrat så summan blir mer än 100%).

På olika nivåer finns förstås olika förklaringar till varför det finns få eller många arter. En viktig förklaring till det höga artantalet på den aktuella ytan är säkerligen den stora blandningen av substrat samt att det fanns marktyper av både

olika fuktighet och olika pH. Miljöfaktorer kan avgöra vilka arter som kan finnas var. Exempelvis kräver många levermossor ett ganska fuktigt klimat för att trivas. Mängden tillgängliga substrat kan vara avgörande i någon skala för hur många arter som finns. Störning kan vara viktigt för möjligheten för flera arter att samexistera på en liten fläck. Det är spännande att fundera över orsakerna till artrikedomen på olika nivåer. I norra Sverige verkar bäckmiljöer vara riktiga "hotspots" när det gäller 1000 m² nivån. I vilka miljöer finns "hotspots" när det gäller artrika ytor i din trakt?

Citerad litteratur:

- Gustafsson, L. & Ahlén, I. (red.) 1996: *Växter och djur. Sveriges Nationalatlas. Bra Böckers Bokförlag, Höganäs*
Söderström, L. (red.) 1995: *Preliminary distribution maps of bryophytes in Norden. Vol. 1 Hepaticae and Anthocerotae. Mossornas Vänner, Trondheim*
Söderström, L. (red.) 1996: *Preliminary distribution maps of bryophytes in northwestern Europe. Vol. 2 Musci (A-I). Mossornas Vänner, Trondheim*
Söderström, L. (red.) 1998: *Preliminary distribution maps of bryophytes in northwestern Europe. Vol. 2 Musci (J-Z). Mossornas Vänner, Trondheim*
Tyler, T. 1998: En kvadratmil Skånska mossor - förslag till tidsbesparande inventeringsmetod. *Svensk. Bot. Tidskr.* 92: 41-56, Lund
Weibull 1998: *Dicranella riparia*, nordlig jordmossa sid. 93, I Hallingbäck (red.) *Artfakta - Rödlistade mossor i Sverige. ArtDatabanken. Uppsala*

Artlista (1000 m²)

Levermossor

Anastrophyllum minutum, block, stubbe
Anastrophyllum saxicola, block
Aneura pinguis, blöt mark
Barbilophozia attenuata, stubbe, låga
Barbilophozia barbata, fuktig mark
Barbilophozia hatcheri, block, stubbe
Blepharostoma trichophyllum, skreva, block
Calyptopogon integrastipula, stubbe
Calyptopogon neesiana, skreva
Calyptopogon sphagnicola, vitmossa
Cephalozia bicuspidata, stubbe, blöt mark
Cephalozia connivens, skreva, vitmossa
Cephalozia pleniceps, vitmossa
Cephalozia sp., fuktig mineraljord
Chiloscyphus pallescens / *polyanthos*, blöt mark
Diplophyllum taxifolium, block
Geocalyx graveolens, blöt mark, skreva
Gymnomitrium concinatum, block
Jungermannia hyalina, bäckkant, skreva
Jungermannia obovata, bäckkant
Lepidozia reptans, stubbe
Lophozia bicrenata, torr mineraljord
Lophozia excisa, block
Lophozia gillmanii, blöt mark
Lophozia heterocolpos, skreva
Lophozia longidens, trädbas, block
Lophozia silvicola, stubbe, block
Lophozia sudetica, block
Marsupella emarginata, bäckblock
Mylia anomala, vitmossa

Nardia geoscyphus, bäckkant
Odontoschisma elongatum, fuktig mark, skreva
Pellia neesiana, bäckkant
Plagiochila porelloides, bäckblock, skreva
Ptilidium pulcherrimum, stubbe, låga
Riccardia latifrons, låga
Riccardia multifida, blöt mark
Riccardia palmata, bäckved, stubbe
Scapania irrigua, blöt mark
Scapania lingulata, block
Scapania mucronata, bäckved
Scapania paludicola, blöt mark
Scapania undulata, bäckblock, bäckved
Tritomaria polita, blöt mark
Tritomaria quinqueidentata, blöt mark, block

Bladmossor

Andreaea rupestris, block
Aulacomnium palustre, fuktig mark, blöt mark
Brachythecium plumosum, bäckblock
Brachythecium salebrosum, fuktig mark
Brachythecium starkei, grov stubbe
Breidleria pratensis, fuktig mark
Bryum capillare, block
Bryum pseudotriquetrum, blöt mark
Calliergon cordifolium, blöt mark
Calliergon richardsonii, blöt mark
Campyllum protensum, skreva, blöt mark
Campyllum stellatum, blöt mark
Ceratodon purpureus, smal stubbe
Cirriphyllum piliferum, fuktig och blöt mark
Climacium dendroides, funktig mark

Cynodontium strumiferum, block
Dichelyma falcatum, bäckblock
Dicranoweisia crispula, bäckblock
Dicranum bonjeanii, fuktig mark
Dicranum flexicaule, jord på block (rel torr)
Dicranum fuscescens, stubbar, lågor
Dicranum majus, bäckkant, fuktig mark
Dicranum scoparium, block, låga
Fissidens adianthoides, skreva
Fissidens osmundoides, skreva, bäckkant
Hedwigia ciliata, block
Hylocomiastrum pyrenaicum, fuktig mark
Hylocomium splendens, fuktig mark
Hypnum pallescens, block
Isopterygiopsis pulchella, skreva, block
Oncophorus wahlenbergii, bäckblock
Oxystegus tenuirostris, block, bäckblock
Paraleucobryum longifolium, block
Plagiomnium ellipticum, blöt mark
Plagiothecium caviifolium, skreva
Plagiothecium denticulatum, skreva
Plagiothecium laetum, block, skreva
Plagiothecium piliferum, block
Pleurozium schreberi, stubbe, fuktig mark
Pogonatum urnigerum, fuktig mineraljord
Pohlia cruda, skreva
Pohlia nutans, stubbe, block
Pohlia prolifera, torr mineraljord
Polytrichastrum alpinum, bäckkant, torr mineraljord
Polytrichum commune, fuktig mark
Polytrichum juniperinum, block, torr mineraljord

Polytrichum strictum, vitmossa
Pseudobryum cinclidioides, blöt mark
Pterigynandrum filiforme, block
Ptilium crista-catrensis, fuktig mark
Racomitrium aciculare, bäckblock
Racomitrium fasciculare, bäckblock
Racomitrium microcarpon, block
Rhizomnium pseudopunctatum, blöt mark
Rhizomnium punctatum, skreva
Rhodobryum roseum, fuktig mark
Rhytidiadelphus subpinnatus, fuktig mark
Rhytidiadelphus triquetrus, fuktig mark
Saelania glaucescens, skreva
Sanionia uncinata, block, låga, bäckved
Scorpidium revolvens, blöt mark
Sphagnum angustifolium, fuktig mark
Sphagnum capillifolium, fuktig mark
Sphagnum centrale, blöt mark
Sphagnum fallax, blöt mark
Sphagnum fuscum, fuktig mark
Sphagnum girgensohnii, bäckkant
Sphagnum platyphyllum, bäckkant
Sphagnum squarrosum, blöt mark
Sphagnum subsecundum, bäckkant
Sphagnum teres, blöt mark
Sphagnum warnstorffii, blöt mark
Splachnum sp., älgspilling
Straminergon stramineum, blöt mark
Tetraphis pellucida, stubbe
Tomentypnum nitens, blöt mark
Tortella tortuosa, block
Warnstorfia procera, blöt mark

Myrinia 8 (2), 55–57 (1998)

Pepparporella *Porella arboris-vitae* funnen i Halland 1998

Örjan Fritz

Länsstyrelsen i Hallands län, 301 86 Halmstad, e-post: orjan.fritz@n.lst.se

Abstract: In 1998 *Porella arboris-vitae* was found as new to the province of Halland, SW Sweden. The species is considered as endangered in Sweden and only three actual localities are presently known. On the locality in Halland the species grows on only one old beech in an old beechforest. The area is part of a large nature reserve. Further investigations will hopefully reveal more localities of the species in the region.

Pepparporella *Porella arboris-vitae* är en i Sverige akut hotad art (Aronsson m. fl. 1995). Fram till och med 1997 var totalt endast sju lokaler kända, varav blott två aktuella; en i Västergötland (Appelqvist m. fl. 1996) och en i Skåne (Hallingbäck 1998). De tidigare funna förekomsterna härrör även de från nämnda landskap plus Bohuslän (Bohlin m. fl. 1982). Halland har legat som ett vitt område mellan de nordliga och sydliga svenska förekomsterna. Med tanke på att arten har en suboceanisk utbredning i Sverige och i nordvästeuropa, kunde man förvänta sig att finna den även i Halland. 1998 blev det så äntligen dags att räkna pepparporella även som hallänning!

Fyndet i Halland

Den 3 april 1998 exkurerade jag tillsammans med Staffan Bengtsson från Länsstyrelsen i bokskogar öster om Kvibille i Halmstads kommun i södra Halland (Fig. 1). I den översta delen av en brant boksluttning uppmärksammade jag en senvuxen och gammal mossklädd bok, vilken studerades närmare. Vid basen av stammen sågs en brunt olivgrönglänsande *Porella*, som med de tilltryckta bladen var lite lik en storvuxen *Frullania*. Jag snappade åt mig ett skott och smakade med tungspetsen. Det hettade till rejält som av cayennepeppar! En smärre kollekt togs hem för kontroll. Där noterades bland annat grovtandade och spetsiga bladflikar och stora stipler. Det lutade åt pepparporella lång väg! Kollekten skickade till Tomas Hallingbäck, som verifierade fyndet.

Förekomstens omfattning

Lokalen återbesöktes den 31 maj och artens förekomst på lokalen studerades närmare. Pepparporella kunde bara noteras på den gamla boken, trots förekomst av en rad andra till synes lämpliga gamla bokar på lokalen. Pepparporella-boken mäter 106 cm i omkrets vid brösthöjd och är ganska lågvuxen. Antagligen är boken över 200 år. Arten växer vid basen av stammen och täcker en yta av ungefär 0,09 m² (30 x 30 cm). De funna exemplaren tycks vara sterila och inga sporkapslar kunde upptäckas. Dessutom finns strödda skott inbäddat bland platt fjädermossa *Neckera complanata* på flera ställen längre upp på stammen. Ungefär hälften av förekomsten verkade vara "på dekis" medan den andra hälften syntes vara vital och i tillväxt. De enskilda skotten verkade också vara livskraftiga, vilket tyder på viss förmåga till spridning.

Följearter

Boken draperas av mossor högt upp i trädkronan, först och främst av platt fjädermossa, men även trädporella *Porella platyphylla* och stor ärgmossa *Zygodon rupestris* var ganska vanliga. Direkt sparsamma på stammen var arter som hjälmfrullania *Frullania dilatata*, bandmossa *Metzgeria furcata*, mussvansmossa *Isoetecium myosuroides* och skuggstjämossa *Mnium hornum*.

Lavar noterades endast sparsamt på bokstammen som följd av mossornas herravälde. Inte desto mindre observerades en rad rödlistade eller i övrigt intressanta arter; savlundlav *Bacidia incompta* (hotkategori 2), liten lundlav *Bacidia phacodes* (2), bokkantlav *Lecanora glabrata* (4), lunglav *Lobaria pulmonaria*, mussellav *Normandina pulchella* (4) och bokvårtlav *Pyrenula nitida* (4). Dessutom sågs klotterlav *Opegrapha varia*, porlav *Pertusaria* sp. och blemlav *Phlyctis argena*.

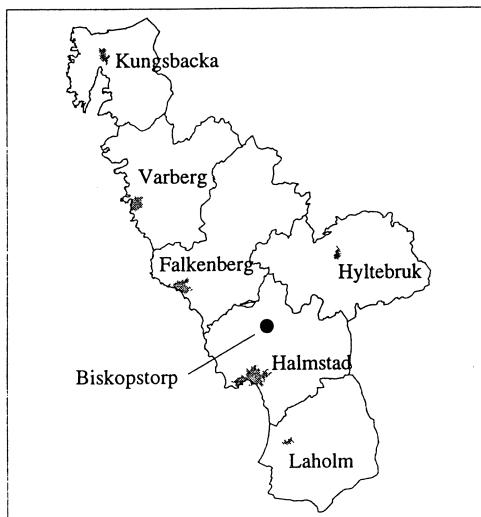

Fig. 1. Pepparporella-lokalen i Biskopstorp ligger ca 15 km nordnordöst om Halmstad.

På lokalen noterades totalt hela tolv rödlistade lavar. Förutom ovanstående arter kan särskilt nämnas röd pysslinglav *Thelopsis rubella* (1), liten ädellav *Catinaria laureri* (1), ädelkronlav *Pachyphiale carneola* (2) och violettgrå porlav *Pertusaria multipuncta* (2). När det gäller mossor sågs förutom pepparporella även bokfjädermossa *Neckera pumila* (4). Inom området Biskopstorp är det stora antalet rödlistade arter ingen ovanlig företeelse – det finns ytterligare tioalet sådana nyckelbiotoper i området.

Fyndlokalen

Den knappt 2 ha stora östvända nyckelbiotopslokalen har påverkats av tidigare utförda gallringar. På grund av den skarpt sluttande terrängen har ett stort antal gamla och grövre träd undgått avverkning. Mängden död ved i form av främst högstubbar, men även lågor, börjar också att bli ganska stor. Fläckvis börjar granuppväxt mellan bokarna dock att bli besvärande.

Nyckelbiotopen utgör en liten del av en större bokskog. Denna utgör i sin tur en av många fragmenterade bokskogar inom Biskopstorp gamla domänskogar, numera inköpta till naturvårdsfonden och i praktiken naturreservat. Ädellövskogarna i området restaureras för närvarande i stor skala med syftet att öka förutsättningarna att hysa en fortsatt hög biologisk mångfald och minska lokala utdöenden.

Framtiden

Artens framtid på lokalen kan inte alls ses som säkrad trots naturreservat. Förekomsten av pepparporella på ett enda träd gör att rena slumpfaktorer kan uttradera arten. Att trädet knäcks och faller i hård vind inom kort är snarare en mycket trolig händelse. Boken är redan idag delvis ihålig och öppna vedsprickor syns högre upp i kronan. De många smärre spridda skotten på stammen, omtalade ovan, ger dock visst hopp om att spridning kan ske till närstående bokar. Omgivande bokskog, utanför själva nyckelbiotopen, får genom åtgärderna nämnda ovan efterhand en alltmer lämplig struktur och ålder. Ju längre boken med pepparporella står, desto större chans har förstås arten att klara sig kvar i området på sikt. Detta är särskilt viktigt eftersom artens kapacitet till spridning i Sverige tycks vara ytterst begränsad. Den är hittills inte funnen med sporer i Sverige, och även utomlands tycks frekvensen av sporkapslar vara ytterst låg (Hallingbäck 1998). Pepparporella kan ju också finnas på andra lokaler i Biskopstorp-området, och eftersök bör snarast utföras på de lämpligaste lokalerna.

Tack Tomas Hallingbäck för kontroll av kollekt och granskning av manuskript!

Referenser

- Appelqvist, T., Nordén, B. & Bengtsson O. 1996: Pepparporella, *Porella arboris-vitae*, återfunnen i Västergötland. *Svensk Bot. Tidskr.* 90: 21-24.
- Aronsson, M., Hallingbäck, T. & Mattsson, J.-E. 1995: *Rödlistade växter i Sverige 1995*. ArtDatabanken, Uppsala.
- Bohlin, A., Gustafsson, L. & Hallingbäck, T. 1982: Levermossan *Porella arboris-vitae* i Sverige. *Svensk Bot. Tidskr.* 76: 31-36.
- Hallingbäck, T. (red.). 1998: *Rödlistade mossor i Sverige - Artfakta*. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.

Checklista över Sveriges mossor — 1998

Lars Söderström¹ och Lars Hedenäs²

Botanisk Institut, NTNU, N-7034 Trondheim, Norge, och Sektionen för
kryptogambotani, Naturhistoriska riksmuseet, Box 50007, 104 05 Stockholm

Abstract: A new checklist of bryophytes recorded from Sweden is presented.

Den senaste checklistan över svenska mossor publicerades 1992 (Söderström m. fl. 1992) och tillägg och rättelser till denna publicerades 1994 (Söderström & Hedenäs 1994). Sedan dess har ett antal nya arter blivit funna i landet. Dessutom har många grupper reviderats taxonomiskt vilket gett upphov till ett stort antal namnändringar. De viktigaste revisionerna är av Pottiaceae (Zander 1993) och det gamla *Campylium*-släktet (Hedenäs 1997a). Även de svenska namnen är i behov av uppdatering. De har senast uppdaterats av arbetsgruppen för svenska växtnamn (Anonym 1997). I denna lista tar vi utgångspunkt i den förra checklistan med de rättelser och tillägg som publicerades 1994 samt den senaste uppdateringen av de svenska namnen. I de anmärkningar som vi gjort till en del arter motiverar vi förändringarna.

Alla taxa som vi anser vara välgrundade är angivna i fet stil medan taxa som vi av en eller annan grund anser vara tvivelaktiga är i tunnare stil.

Levermossor

<i>Anastrepta</i> <i>orcadensis</i> (Hook.) Schiffn.	snedbladsmossa
<i>Anastrophyllum</i> <i>cavifolium</i> (Buch & S. Arn.) Lammes <i>hellerianum</i> (Lindenb.) Schust. <i>michauxii</i> (F. Web.) Buch <i>minutum</i> (Schreb.) Schust. var. <i>minutum</i> var. <i>weberi</i> (Mart.) Kartt. <i>saxicola</i> (Schrad.) Schust. <i>sphenoloboides</i> Schust.	trappmossor fjälltrappmossa vedtrappmossa skogstrappmossa liten trappmossa
<i>Aneura</i> <i>pinguis</i> (L.) Dum.	blocktrappmossa myrtrappmossa
<i>Anthelia</i> <i>julacea</i> (L.) Dum. <i>juratzkana</i> (Limpr.) Trev.	fetbålmossa
<i>Anthoceros</i> <i>agrestis</i> Paton	snömossor stor snömossa liten snömossa
<i>Apometzgeria</i> <i>pubescens</i> (Schränk) Kuwah.	svart nålfruktsmossa
<i>Arnellia</i> <i>fennica</i> (Gott.) Lindb.	luden bandmossa parbladsmossa

Asterella
gracilis (F. Web.) Underw.
lindenbergiana (Nees) H. Arn.

Athalamia
hyalina (Sommerf.) Hatt.
var. *hyalina*
var. *suecica* (Lindb.) Hatt.

Barbilophozia
atlantica (Kaal.) K. Müll.
attenuata (Mart.) Loeske
barbata (Schreb.) Loeske
binsteadii (Kaal.) Loeske
floerkei (Web. & Mohr) Loeske
hatcheri (Evans) Loeske
kunzeana (Hüb.) Gams
lycopodioides (Wallr.) Loeske
quadriloba (Lindb.) Loeske
var. *glareosa* (Jörg.) Lammes
var. *quadriloba*
rubescens (Schust. & Damsh.) Kartt.

Bazzania
tricrenata (Wahlenb.) Lindb.
trilobata (L.) S. Gray

Blasia
pusilla L.

Blepharostoma
trichophyllum (L.) Dum.
ssp. *brevirete* (Bryhn & Kaal.) Schust.
ssp. *trichophyllum*

Calypogeia
arguta Nees & Mont.
azurea Stotler & Crotz
fissa (L.) Raddi
integristipula Steph.
muelleriana (Schiffn.) K. Müll.
neesiana (Mass. & Carest.) K. Müll.
sphagnicola (H. Arn. & J. Perss.) Warnst. & Loeske
suecica (H. Arn. & J. Perss.) K. Müll.

Cephalozia
affinis Steph.
ambigua Mass.
bicuspidata (L.) Dum.
ssp. *bicuspidata*
ssp. *lammersiana* (Hüb.) Schust.
catenulata (Hüb.) Lindb.
connivens (Dicks.) Lindb.
var. *compacta* (Warnst.) Nichols.
var. *connivens*
lacinulata Spruce
leucantha Spruce
loitlesbergeri Schiffn.
lunulifolia (Dum.) Dum.
macounii (Aust.) Aust.
macrostachya Kaal.
var. *macrostachya*
var. *spiniflora* (Schiffn.) K. Müll.
pleniceps (Aust.) Lindb.

skägglungmossor
liten skägglungmossa
stor skägglungmossa

navelmossa

lummermossor
västlig lummermossa
pigglummersmossa
lundlummersmossa
kärrlummersmossa
hedlummersmossa
stenlummersmossa
myrlummersmossa
skogslummersmossa
mörk lummersmossa

röd lummersmossa

revmossor
liten revmossa
stor revmossa

lerbålmossa

hårfliksmossa

säckmossor
atlantsäckmossa
blå säckmossa
tandsäckmossa
skogssäckmossa
sumpsäckmossa
torvsäckmossa
myrsäckmossa
vedsäckmossa

trädmossor
skogstrådmossa
fjällträdmossa
jordträdmossa

stubbträdmossa
franstrådmossa

nålträdmossa
späd trädmossa
korsflikig trädmossa
månträdmossa
vedträdmossa
myrträdmossa

trubbdträdmossa

Cephaloziella arctica Bryhn & Douin dentata (Raddi) Miguli divaricata (J. E. Sm.) Schiffn. var. asperifolia (Tayl.) Macv. var. divaricata elachista (Gott. & Rabenh.) Schiffn. elegans (Heeg) Schiffn. grimsulana (Gott. & Rabenh.) Lacout. hampeana (Nees) Schiffn. integerrima (Lindb.) Warnst. massalongi (Spruce) K. Müll. var. compacta (Jørg.) K. Müll. var. massalongi rubella (Nees) Warnst. ssp. rubella var. bifida (Lindb.) Douin ssp. rubella var. pulchella (C. Jens.) Schust. ssp. rubella var. rubella stellulifera (Spruce) Schiffn. subdentata Warnst.	mikromossor svart mikromossa strandmikromossa mikromossa tornmikromossa brun mikromossa arktisk mikromossa sumpmikromossa trubbmikromossa kopparmikromossa röd mikromossa lermikromossa torvmikromossa blekmossor spetsblekmossa stor blekmossa kornblekmossa skogsblekmossa bäckblekmossa vedblekmossa stolonmossor torvstolonmossa röd stolonmossa spindelmossa rutlungmossa läppmossa huldremossa veckmossor nervveckmossa jordveckmossa bergveckmossa vaxmossa forstrådmossa bronior strandbronia sandbronia sydlig bronia lerbronia	Frullania bolanderi Aust. dilatata (L.) Dum. fragilifolia (Tayl.) Gott. & al. oakesiana Aust. tamarisci (L.) Dum. Geocalyx graveolens (Schrad.) Nees Gymnocolea borealis (Frisv. & Moen) Schust. inflata (Huds.) Dum. ssp. acutiloba (Schiffn.) Schust. ssp. inflata var. heterostipa (Carringt. & Spruce) K. Müll. var. inflata Gymnomitron apiculatum (Schiffn.) K. Müll. concinatum (Lightf.) Corda var. concinatum var. intermedium Limpr. corallioides Nees obtusum Lindb. Haplomitrium hookeri (Sm.) Nees Harpanthus flotovianus (Nees) Nees var. cavifolius H. Arn. var. chiloscyphoides C. Jens. var. flotovianus scutatus (Web. & Mohr) Spruce Hygrobrella laxifolia (Hook) Spruce Jamesoniella autumnalis (DC.) Steph. undulifolia (Nees) K. Müll. Jungermannia atrovirens Dum. borealis Damsh. & Vana caespiticia Lindenb. confertissima Nees exsertifolia Steph. ssp. cordifolia (Dum.) Vana gracillima Sm. hyalina Lyell jenseniana Grolle leiantha Grolle obovata Nees polaris Lindb. pumila With. var. alpestris Gott. & Rabenh. var. pumila sphaerocarpa Hook. var. nana (Breidl.) Frye & Clark var. sphaerocarpa subelliptica (Kaal.) Levier subulata Evans	frullanior pälsfrullania hjälmfrullania spåd frullania värmlandsfrullania klippfrullania terpentinmossa nordlig päronsvepemossa päronsvepemossa frostmossor uddfrostmossa brun frostmossa vit frostmossa trubbfrostmossa kurragömmamossa måntandsmossor stor måntandsmossa liten måntandsmossa pysslingmossa örnmossor höstörnmossa kärrörnmossa slevmossor bäckslevmossa nordslevmossa knoppslevmossa njurslevmossa hjärtslevmossa listslevmossa strandslevmossa dvärgslevmossa rörsvepemossa äggslevmossa polarislevmossa liten slevmossa fjällslevmossa forsslevmossa spetsig rörsvepemossa
---	--	--	--

Kurzia
 pauciflora (Dicks.) Grolle
 sylvatica (Evans) Grolle^{1, 6}
 trichoclados (K. Müll.) Grolle

Lejeunea
 cavifolia (Ehrh.) Lindb.

Lepidozia
 pearsonii Spruce^{1, 7}
 reptans (L.) Dum.

Lophozia
 ascendens (Warnst.) Schust.⁸
 badensis (Gott.) Schiffn.
 bantriensis (Hook.) Steph.
 var. bantriensis
 var. subcompressa (Limpr.) Söderstr.
 bicrenata (Hoffm.) Dum.
 capitata (Hook.) Macoun
 collaris (Nees) Dum.
 var. collaris
 var. libertae (Hüb.) Söderstr.
 debiliformis Schust. & Damhs.
 elongata Steph.
 excisa (Dicks.) Dum.
 gillmanii (Aust.) Schust.
 grandiretis (Kaal.) Schiffn.
 var. grandiretis
 var. parviretis Schust.
 var. proteidea H. Arn.
 heterocolpos (Thed.) Howe
 var. arctica (S. Arn.) Schust. & Damsh.
 var. heterocolpos
 incisa (Schrad.) Dum.
 laxa (Lindb.) Grolle
 longidens (Lindb.) Macoun
 longiflora (Nees) Schiffn.
 obtusa (Lindb.) Evans
 opacifolia Meyl.
 pellucida Schust.
 perssonii Buch & S. Arn.
 polaris (Schust.) Schust. & Damsh.
 rutheana (Limpr.) Howe
 "var. laxa (Burrell) comb. ined."^{1, 9}
 var. rutheana
 silvicola Buch
 var. grandiretis Buch & S. Arn.
 var. silvicola
 sudetica (Hüb.) Grolle
 var. anomala (Schljak.) Schljak.
 var. sudetica
 ventricosa (Dicks.) Dum.
 var. ventricosa
 var. confertifolia (Schiffn.) Husn.
 wenzelii (Nees) Steph.^{3, 10}
 var. lapponica
 var. wenzelii

Lunularia
 cruciata (L.) Dum.

fingerfliksmossor
 fingerfliksmossa
 sydlig fingerfliksmossa²
 västlig fingerfliksmossa

blåsfliksmossa

fingermossor²
 pisk-fingermossa²
 fingermossa

flikmossor
 liten hornfliksmossa
 dvärgfliksmossa
 källfliksmossa

sandfliksmossa
 strandfliksmossa
 skuggfliksmossa

arktisk flikmossa
 kärrfliksmossa
 hedfliksmossa
 broddfliksmossa
 purpurfliksmossa

kalkfliksmossa

krusfliksmossa
 myrfliksmossa
 hornfliksmossa
 vedfliksmossa
 trubbfliksmossa
 tjockfliksmossa
 blek fliksmossa
 uddfliksmossa
 polarfliksmossa
 praktfliksmossa

skogsfliksmossa

mörk fliksmossa

jordfliksmossa

blodfliksmossa
 skedfliksmossa

månlungmossa

Mannia
 fragrans (Balbis) Frye & Clark
 var. fragrans
 var. inodora (Wallr.) S. Arn.
 pilosa (Hornem.) Frye & Clark

Marchantia¹¹
 alpestris (Nees) Burgeff
 aquatica (Nees) Burgeff
 polymorpha L.

Marsupella
 andreaeoides (Lindb.) K. Müll.
 aquatica (Lindenb.) Schiffn.
 var. aquatica
 var. pearsonii (Schiffn.) E. W. Jones
 boeckii (Aust.) Kaal.
 var. boeckii
 var. incrassata H. Arn. & C. Jens.
 var. intricata (Lindb.) H. Arn. & C. Jens.
 var. nevicensis (Carringt.) Kaal.
 brevissima (Dum.) Grolle
 condensata (C. Hartm.) Kaal.
 emarginata (Ehrh.) Dum.
 funcckii (Web. & Mohr) Dum.
 revoluta (Nees) Dum.
 sparsifolia (Lindb.) Dum.
 sphacelata (Lindenb.) Dum.
 spiniloba Schust. & Damsh.
 sprucei (Limpr.) H. Bern.

Metzgeria
 conjugata Lindb.
 fruticulosa (Dicks.) Evans
 furcata (L.) Dum.

Moerckia
 blyttii (Mörck) Brockm.
 hibernica (Hook.) Gott.
 var. flotoviana (Nees) Hartm.
 var. hibernica

Mylia
 anomala (Hook.) S. Gray
 taylorii (Hook.) S. Gray

Nardia
 breidleri (Limpr.) Lindb.
 compressa (Hook.) S. Gray
 geoscyphus (De Not.) Lindb.
 insecta Lindb.
 scalaris S. Gray

Nowellia
 curvifolia (Dicks.) Mitt.

Odontoschisma
 denudatum (Mart.) Dum.
 elongatum (Lindb.) Evans
 macounii (Aust.) Underw.
 sphagni (Dicks.) Dum.

Pallavicinia
 lyellii (Hook.) Carruth.

klotmossor
 doftklotmossa

liten klotmossa

lungmossor
 fjälllungmossa
 vattenlungmossa
 lungmossa

rostmossor
 sotrostmossa
 vattenrostmossa

trådrostmossa

jökelrostmossa
 maskrostmossa
 klipprostmossa
 stigrostmossa
 blodrostmossa
 gles rostmossa
 trubbrostmossa
 spetsrostmossa
 dvärgrostmossa

bandmossor
 stor bandmossa
 kornbandmossa
 bandmossa

mörkior
 fjällmörkia
 kärrmörkia

mylior
 myrmylia
 purpurmylia

nardior
 fjällnardia
 vattennardia
 liten nardia
 fliknardia
 dikesnardia

långfliksmossa

knutmossor
 kornknutmossa
 mörk knutmossa
 blek knutmossa
 myrknutmossa

hedbålmossa

Pellia
borealis Lorb.
endiviifolia (Dicks.) Dum.
epiphylla (L.) Corda
neesiana (Gott.) Limpr.

Peltolepis
quadrata (Saut.) K. Müll.
sibirica Lindb.

Phaeoceros
carolinianus (Michx.) Prosk.

Plagiochila
asplenioides (L.) Dum.
norvegica Blom & Holten
porelloides (Nees.) Lindenb.
var. *porelloides*
var. *subarctica* (Jörg.) Lammes

Pleurocladula
albescens (Hook.) Grolle
islandica (Nees) Grolle¹²

Porella
arboris-vitae (With.) Grolle
baueri (Schiffn.) C. Jens.¹³
cordaeana (Hüb.) Moore
var. *cordaeana*
var. *simplicior* (Zett.) H. Arn.
platyphylla (L.) Pfeiff.

Prasanthus
suecicus (Gott.) Lindb.

Preissia
quadrata (Scop.) Nees

Ptilidium
ciliare (L.) Hampe
pulcherrimum (G. Web.) Vainio

Radula
complanata (L.) Dum.
lindenberiana C. Hartm.

Reboulia
hemisphaerica (L.) Raddi

Riccardia
chamedryfolia (With.) Grolle
incurvata Lindb.
latifrons (Lindb.) Lindb.
ssp. *arctica* Schust. & Damsh.
ssp. *latifrons*
multifida (L.) S. Gray
palmata (Hedw.) Carruth.

Riccia
beyrichiana Lehm.
bifurca Hoffm.
canaliculata Hoffm.
cavernosa Hoffm.
var. *angustior* Nees
var. *cavernosa*
ciliata Hoffm.
var. *ciliata*
var. *epilosa* Warnst.
var. *intumescens* Bisch.

pellior
nordpellia
krappellia
fickpellia
ringpellia

blodlungmossa
liten blodlungmossa

gul nålfruktsmossa

bräkenmossor
praktbräkenmossa
taggbräkenmossa
liten bräkenmossa

snötrådmossor
snötrådmossa
istrådmossa

porellor
pepparporella
bauerporella
stenporella

trädporella

knölfrostmossa

kalklungmossa

fransmossor
stor fransmossa
tät fransmossa

radulor
samboradula
bäckradula

glanslungmossa

flikbålmossor
stor flikbålmossa
rännbålmossa
handbålmossa

flikbålmossa
fingerbålmossa

rosett mossor
stor rosett
strandrosett
rännlik gaffel
svampig gaffel

hårig rosett

ciliifera Lindenb.
duplex Lorb.
fluitans L.
glauca L.
var. *glauca*
var. *subinermis* (Lindb.) Warnst.
gothica Damsh. & Hallingbäck
huebeneriana Lindenb.
rhenana Lorb.
sorocarpa Bisch.
subbifurca Crozals
warnstorffii Limpr.

Ricciocarpos
natans (L.) Corda

Sauteria
alpina (Nees) Nees

Scapania
aequiloba (Schwaegr.) Dum.
apiculata Spruce
aspera M. & H. Bern.
calicicola (H. Arn. & J. Perss.) Ingham
compacta (A. Roth) Dum.
crassiretis Bryhn
curta (Mart.) Dum.
cuspiduligera (Nees) K. Müll.
degenii K. Müll.
var. *degenii*
var. *dubia* Schust.
gracilis Lindb.
gymnostomophila Kaal.
hyperborea Jörg.
irrigua (Nees) Nees
ssp. *irrigua*
var. *irrigua*
var. *rubescens* Buch
ssp. *rufescens* (Loeske) Schust.
kaurinii Ryan
lingulata Buch
massalongi (K. Müll.) K. Müll.
mucronata Buch
nemorea (L.) Grolle
obcordata (Berggr.) S. Arn.
obscura (H. Arn. & C. Jens.) Schiffn.
paludicola Loeske & K. Müll.
paludosa (K. Müll.) K. Müll.
parvifolia Warnst.
praetervisa Meyl.
scandica (H. Arn. & Buch) Macv.
var. *argutudentata* Buch
var. *scandica*
spitsbergensis (Lindb.) K. Müll.
subalpina (Lindenb.) Dum.
tundrae (H. Arn.) Buch
uliginosa (Lindenb.) Dum.
umbrosa (Schrud.) Dum.
undulata (L.) Dum.

Tetralophozia
setiformis (Ehrh.) Schljak.
var. *alpinus* (Hook.) Söderstr.
var. *setiformis*

stäpprosett
stor vattengaffel
vattengaffel
platt rosett

kalkrosett
sydlig gaffel
akvariegaffel
vanlig rosett
alvar-rosett
dvärgrosett

vattenstjärna

snölungmossa

scapanior
spärrskapania
timmerskapania
taggskapania
kalkskapania
sydskapania
knutskapania
jordskapania
sotkornsskapania
rikkärrsskapania

blockskapania
grottskapania
nordskapania
strandskapania

skedskapania
tungskapania
mikroskapania
uddskapania
klippskapania
lapps-kapania
mörk skapania
kärrskapania
källskapania
listskapania
rödkornsskapania
rubinskapania

spetsbergsskapania
äivskapania
tundraskapania
purpurskapania
sågskapania
bäckskapania

rostlumermossa

Trichocolea
tomentella (Ehrh.) Dum.

Tritomaria
exsecta (Schrad.) Loeske
exsectiformis (Bridl.) Loeske
polita (Nees) Jörg.
quinquedentata (Huds.) Buch
ssp. quinquedentata
var. dentata S. Arn.
var. grandiretis Buch & S. Arn.
var. quinquedentata
ssp. turgida (Lindb.) H. Perss.
scitula (Tayl.) Jörg.

Bladmossor

Abietinella
abietina (Hedw.) Fleisch.

Acaulon
mediterraneum Limpr.
muticum (Hedw.) C. Müll.

Aloina
aloides (K. F. Schultz) Kindb.
ambigua (Bruch & Schimp.) Limpr.
brevirostris (Hook. & Grev.) Kindb.
rigida (Hedw.) Limpr.

Amblyodon
dealbatus (Hedw.) Bruch & Schimp.

Amblystegium
confervoides (Brid.) B. S. G.
fluviatile (Hedw.) B.S.G.
humile (P. Beauv.) Crundw.
radicale (P. Beauv.) Schimp.^{3, 14}
serpens (Hedw.) Schimp.
var. juratzkanum (Schimp.) Rau & Herv.
var. salinum Carr.
var. saxicola (A. Hans.) C. Jens.
var. serpens
subtile (Hedw.) B. S. G.
tenax (Hedw.) C. Jens.
varium (Hedw.) Lindb.

Amphidium
lapponicum (Hedw.) Schimp.
mougeotii (Bruch & Schimp.) Schimp.

Andreaea
alpestris (Thed.) Schimp.
blyttii Schimp.
crassinervia Bruch
hartmanii Thed.¹⁵
nivalis Hook.
obovata Thed.
rothii Web. & Mohr
subsp. falcata (Schimp.) Lindb.
subsp. rothii
rupestris Hedw.
var. papillosa (Lindb.) Podp.
var. rupestris

dunmossa

lobmossor
skugglobmossa
vedlobmossa
kärrlobmossa
stor lobmossa

fjälllobmossa

gruskammossa

pygmémossor
mindre pygmémossa
pygmémossa

toffelmossor
smal toffelmossa
sydlig toffelmossa
liten toffelmossa
styv toffelmossa

långhalsmossa

krypmossor
småkrypmossa
bäckkrypmossa
spärrkrypmossa
sumpkrypmossa
spåd krypmossa

trädkrypmossa
sipperkrypmossa
lundkrypmossa

trattmossor
lapptrattmossa
kuddtrattmossa

sotmossor
trubbsotmossa
fjällsotmossa
sippersotmossa
bäckssotmossa
snösotmossa
marksotmossa
nervsotmossa

sotmossa

Anoetangium
aestivum (Hedw.) Mitt.

Anomobryum
julaceum (Gaertn. et al.) Schimp.
var. concinnatum (Spruce) Zett.
var. julaceum

Anomodon
attenuatus (Hedw.) Hüb.
longifolius (Brid.) Hartm.
rugelii (C. Müll.) Keissl.
viticulosus (Hedw.) Hook. & Tayl.

Antitrichia
curtipendula (Hedw.) Brid.

Aongstroemia
longipes (Somm.) Bruch & Schimp.

Aplodon
wormskioldii (Hornem.) Kindb.

Archidium
alternifolium (Hedw.) Schimp.

Arctoa
anderssonii Wich.
fulvella (Dicks.) Bruch & Schimp.
hyperborea (Dicks.) Bruch & Schimp.

Atrichum
angustatum (Brid.) Bruch & Schimp.
tenellum (Röhl.) Bruch & Schimp.
undulatum (Hedw.) P. Beauv.
var. gracilisetum Besch.
var. undulatum

Aulacomnium
androgynum (Hedw.) Schwaegr.
palustre (Hedw.) Schwaegr.
turgidum (Wahlenb.) Schwaegr.

Barbula
convoluta Hedw.
var. commutata (Jur.) Husn.
var. convoluta
var. uliginosa (Limpr.) Limpr.
unguiculata Hedw.
var. fastigiata (K. F. Schultz) B.S.G.
var. unguiculata

Bartramia
halleriana Hedw.
ithyphylla Brid.
var. ityphylla
var. strigosa (Wahlenb.) Hartm.
pomiformis Hedw.
var. elongata Turn.
var. heteromalla Brid.
var. pomiformis

Blindia
acuta (Hedw.) Bruch & Schimp.
caespiticia (Web. & Mohr) C. Müll.

kompaktmossa

masknickmossa

baronmossor
piskbaronmossa
liten baronmossa
mörk baronmossa
grov baronmossa

fällmossa

stiftmossa

asmossa

storsporsmossa

jökelmossor
liten jökelmossa
brun jökelmossa
stor jökelmossa

sågmossor
smal sågmossa
liten sågmossa
vågig sågmossa

räffelmossor
liten räffelmossa
räffelmossa
fjällräffelmossa

neonmossor
liten neonmossa

stor neonmossa

äppelmossor
stor äppelmossa
styv äppelmossa

kuddäppelmossa

blindior
sipperblindia
skifferblindia

Brachythecium
 albicans (Hedw.) Schimp.
 campestre (C. Müll.) Scimp.^{3, 16}
 collinum (C. Müll.) B., S. G.
 coruscum I. Hag.
 erythrorrhizon B. S. G.
 glaciale Schimp.
 glareosum (Spruce) Schimp.
 latifolium Kindb.
 mildeanum (Schimp.) Milde
 oedipodium (Mitt.) Jaeg.
 plumosum (Hedw.) Schimp.
 populeum (Hedw.) Schimp.
 reflexum (Starke) Schimp.
 rivulare B. S. G.
 rutabulum (Hedw.) Schimp.
 salebrosus (F. Web. & Mohr) Schimp.
 starkei (Brid.) Schimp.
 var. starkei
 var. tromsoeense (Kaur. & H. Arn.) Nyh.
 trachypodium (Brid.) Schimp.
 turgidum (Hartm.) Kindb.
 velutinum (Hedw.) Schimp.

Breidleria
 pratensis (Rabenh.) Loeske

Bryhnia
 novae-angliae (Sull. & Lesq.) Grout

Bryoerythrophyllum
 alpigenum (Vent.) Chen
 ferruginascens (Stirt.) Giac.
 recurvirostrum (Hedw.) Chen

Bryum
 algovicum C. Müll.
 var. algovicum
 var. rutheanum (Warnst.) Crundw.
 alpinum With.
 archangelicum Bruch & Schimp.
 arcticum (R. Brown) Bruch & Schimp.
 argenteum Hedw.
 axel-blyttii Philib.
 badium (Brid.) Schimp.
 balticum Nyholm & Hedenäs
 bicolor Dicks.
 bimum (Schreb.) Turn.
 blindii Bruch & Schimp.
 bornholmense Winkel. & Ruthe
 caespitium Hedw.
 subsp. caespitium
 subsp. comense (Schimp.) Amann
 subsp. kunzei (Hoppe & Hornsch.) Podp.
 calophyllum R. Brown
 capillare Hedw.
 creberrimum Tayl.
 cryophilum Márt.
 curvatum Kaur. & H. Arn.
 cyclophyllum (Schwaegr.) B. S. G.
 dunense A. J. E. Sm. & H. Whiteh.
 elegans Nees
 flaccidum Brid.

gräsmissor
 blek gräsmissa
 backgräsmissa
 dvärggräsmissa
 fjällgräsmissa
 taigagräsmissa
 snögräsmissa
 kalkgräsmissa
 bandgräsmissa
 lergräsmissa
 spretgräsmissa
 bäckgräsmissa
 parkgräsmissa
 späd gräsmissa
 källgräsmissa
 stor gräsmissa
 skogsgräsmissa
 spärrgräsmissa

skiffergräsmissa
 fet gräsmissa
 sammetsgräsmissa

skrynkelfläta

brynia

fotmossor
 storfotsmossa
 rostfotsmossa
 rödfotsmossa

bryummossor
 hängbryum

kopparbryum
 svartsporsbryum
 röd bryum
 silverbryum
 jokkbryum
 badbryum
 baltisk bryum
 kornbryum
 dikesbryum
 körsbärsbryum
 potatisbryum
 murbryum

trubdbryum
 skrubdbryum
 brännbryum
 rosenbryum
 strandbryum
 skrynkeltbryum
 liten kustbryum
 praktbryum
 trådbryum

funckii Schwaegr.
 imbricatum (Schwaegr.) B. S. G.^{3, 17}
 intermedium (Brid.) Bland.
 klinggraeffii Schimp.
 knowltonii Barnes
 longisetum Schwaegr.
 mamillatum Lindb.
 marratii Wils.
 mildeanum Jur.
 muehlenbeckii Bruch & Schimp.
 neodamense C. Müll.
 nitidulum Lindb.
 oblongum Lindb.
 pallens Sw.
 pallescens Schwaegr.
 pseudotriquetrum (Hedw.) Gaertn. et al.
 purpurascens (R. Brown) Bruch & Schimp.
 rubens Mitt.
 ruderale Crundw. & Nyh.
 rutilans Brid.
 salinum Limpr.
 schleicheri Lam. & DC.
 stirtonii Schimp.
 subapiculatum Hampe
 subelegans Kindb.
 subneodamense Kindb.
 tenuisetum Limpr.
 torquescens Bruch & Schimp.
 turbinatum (Hedw.) Turn.
 uliginosum (Brid.) Bruch & Schimp.
 veronense De Not.
 violaceum Crundw. & Nyh.
 warneum (Röhl.) Brid.
 weigellii Spreng.
 wrightii Sull. & Lesq.

Buxbaumia
 aphylla Hedw.
 viridis (DC.) Moug. & Nestl.

Callicladium
 haldanianum (Grev.) Crum.

Calliergon
 cordifolium (Hedw.) Kindb.
 giganteum (Schimp.) Kindb.
 megalophyllum Mik.
 richardsonii (Mitt.) Kindb.

Calliergonella
 cuspidata (Hedw.) Loeske
 lindbergii (Mitt.) Hedenäs

Campyliadelphus¹⁸
 chrysophyllus (Brid.) Kanda³
 elodes (Lindb.) Kanda³

Campylium¹⁸
 laxifolium Engelm. & Hedenäs
 protensum (Brid.) Kindb.
 stellatum (Hedw.) C. Jens.

Campylophyllum¹⁸
 calcareum (Crundw. & Nyh.) Hedenäs³
 halleri (Hedw.) Fleisch.
 sommerfeltii (Myr.) Hedenäs³

stor silverbryum
 backbryum
 mellanbryum
 hallonbryum
 sjöbryum
 långskafts-bryum
 kustbryum
 östersjöbryum
 uddbryum
 klippbryum
 sumpbryum
 glansbryum
 dvärgbryum
 skär bryum
 blekbryum
 kärrbryum
 purpurbryum
 åkerknölbryum
 ärtbryum
 alpbryum
 saltbryum
 storbladsbryum
 skäggbryum
 rosenknölsbryum
 luddbryum
 skedbryum
 gulknölsbryum
 karlsöbryum
 halsbryum
 snedbryum
 älvbryum
 pillerbryum
 havsbryum
 bandbryum
 tegelröd bryum

sköldmossor
 brun sköldmossa
 grön sköldmossa

haldanenmossa
 skedmossor
 kärrskedmossa
 stor skedmossa
 jätteskedmossa
 guldskedmossa

spjutmossa
 krokspjutmossa
 nervspärrmossor²
 jordspärrmossa
 kärrspärrmossa

spärrmossor
 källspärrmossa
 sumpspärrmossa
 guldspärrmossa

småspärrmossor²
 kalkspärrmossa
 hakspärrmossa
 skogsspärrmossa

Campylopus ¹⁹ atrovirens De Not. flexuosus (Hedw.) Brid. fragilis (Brid.) Bruch & Schimp. introflexus (Hedw.) Brid. pyriformis (K. F. Schultz) Brid. schimperii Milde subulatus Schimp.	nervmossor svart nervmossa hednervmossa skör nervmossa hårnervmossa ljungnervmossa fjällnervmossa grusnervmossa	Dichelyma capillaceum (Dicks.) Myr. falcatum (Hedw.) Myr.	klomossor hårklomossa klomossa
Catoscopium nigritum (Hedw.) Brid.	svartknoppsmossa	Dichodontium pellucidum (Hedw.) Schimp.	skvalpmossa
Ceratodon conicus (Hampe) Lindb. purpureus (Hedw.) Brid.	brännmossor kalkbrännmossa brännmossa	Dicranella cerviculata (Hedw.) Schimp. crispa (Hedw.) Schimp. grevilleana (Brid.) Schimp. heteromalla (Hedw.) Schimp. humilis Ruthe palustris (Dicks.) E. Warb. riparia (H. Lindb.) Mårt. & Nyh. rufescens (Dicks.) Schimp. schreberiana (Hedw.) Crum & Anderson var. robusta (Braithw.) Crum & Anderson var. schreberiana staphylina H. Whiteh. subulata (Hedw.) Schimp. varia (Hedw.) Schimp.	jordmossor myrsmaragdmossa rak jordmossa styv jordmossa smaragdmossa strandjordmossa källjordmossa nordlig jordmossa röd jordmossa slidjordmossa
Cinclidium arcticum Bruch & Schimp. stygium Sw. subrotundum Lindb.	uddmossor fjälluddmossa myruddmossa trubbuddmossa	Dicranodontium denudatum (Brid.) Britt.	åkerjordmossa klojordmossa kalkjordmossa
Cinclidotus fontinaloides (Hedw.) P. Beauv.	forsmossa	Dicranoweisia cirrata (Hedw.) Milde compacta (Schwaegr.) Schimp. crispula (Hedw.) Milde	skuggmossa snurrmossor kustsnurrmossa tät snurrmossa nordsnurrmossa
Cirriphyllum cirrosom (Schwaegr.) Grout crassinervium (Wils.) Loeske & Fleisch. piliferum (Hedw.) Grout tommasinii (Boul.) Grout	hårgräsmossor alpin hårgräsmossa gul hårgräsmossa hårgräsmossa späd hårgräsmossa	Dicranum acutifolium (Lindb. & H. Arn.) Weim. angustum Lindb. bergeri Hoppe bonjeanii De Not. brevifolium (Lindb.) Lindb. drummondii C. Müll. elongatum Schwaegr. flagellare Hedw. flexicaule Brid. fragilifolium Lindb. fulvum Hook. fuscescens Sm. groenlandicum Brid. laevidens Williams leioneuron Kindb. majus Sm. montanum Hedw. muehlenbeckii Bruch & Schimp. polysetum Sw. scoparium Hedw. scottianum Turn. spadiceum Zett. spurium Hedw. tauricum Sapelin viride (Sull. & Lesq.) Lindb.	kvastmossor luggkvastmossa gråskvastmossa myrkvastmossa kärrkvastmossa kalkkvastmossa taigakvastmossa tät kvastmossa flagellkvastmossa skogskvastmossa skör kvastmossa sydkvastmossa bergkvastmossa fjällkvastmossa arktisk kvastmossa skottkvastmossa stor kvastmossa stubbkvastmossa frösökvastmossa vågig kvastmossa kvastmossa kustkvastmossa rörkvastmossa hällkvastmossa nålkvastmossa barkkvastmossa
Climacium dendroides (Hedw.) Web. & Mohr	palmossa	Didymodon acutus (Brid.) K. Saito asperifolius (Mitt.) Crum et al. fallax (Hedw.) Zander var. brevifolius (With.) Ochyra var. fallax ferrugineus (Besch.) M. Hill	spärrlansmossa
Cnestrum alpestre (Hüb.) Mogensen glaucescens (Lindb. & H. Arn.) Mogensen & Steere schisti (Web. & Mohr) I. Hag.	myggmossor nordmyggmossa fjällmyggmossa klippsyggmossa		
Conardia compacta (Drumm.) Robins.	kustkrypmossa		
Conostomum tetragonum (Hedw.) Lindb.	hjälmossa		
Coscinodon cribrosus (Hedw.) Spruce	gubbmossa		
Cratoneuron ⁴ filicinum (Hedw.) Spruce	källtuffmossa		
Cryphaea heteromalla (Hedw.) Mohr	mångfruktsmossa		
Ctenidium molluscum (Hedw.) Mitt. var. molluscum var. procerum Bryhn	kalkkammossa		
Cynodontium bruntonii (Sm.) B. S. G. fallax Limpr. gracilescens (Web. & Mohr) Schimp. jenneri (Schimp.) Stirt. polycarpon (Hedw.) Schimp. strumiferum (Hedw.) Lindb. sucicum (H. Arn. & C. Jens.) I. Hag. tenellum (Bruch & Schimp.) Limpr.	klipptussar slät klipptuss praktklipptuss svanklipptuss stor klipptuss bergklipptuss strumaklipptuss nordisk klipptuss liten klipptuss		
Cyrtomnium hymenophylloides (Hüb.) T. Kop. hymenophyllum (Bruch & Schimp.) Holmen	trollmossor platt trollmossa trind trollmossa		

glaucus Ryan
icmadophilus (C. Müll.) K. Saito
insulanus (De Not.) M. Hill.
luridus Hornsch.
rigidulus Hedw.
sinuosus (Mitt.) Delogne
spadiceus (Mitt.) Limpr.
tophaceus (Brid.) Lisa
vinealis (Brid.) Zander

Diphyscium
foliosum (Hedw.) Mohr

Discelium
nudum (Dicks.) Brid.

Distichium
capillaceum (Hedw.) Bruch & Schimp.
var. capillaceum
var. compactum (Hüb.) Torre & Sarnth.
hagenii Philib.
inclinatum (Hedw.) Bruch & Schimp.

Ditrichum
crispatisssimum (C. Müll.) Par.
cylindricum (Hedw.) Grout
var. cylindricum
var. oblongum (Lindb.) C. Jens.
flexicaule (Schwaegr.) Hampe
heteromallum (Hedw.) Britt.
lineare (Sw.) Lindb.
pallidum (Hedw.) Hampe
pusillum (Hedw.) Hampe
zonatum (Brid.) Kindb.

Drepanocladus
aduncus (Hedw.) Warnst.^{3,20}
longifolius (Mitt.) Par.^{3,21}
polygamus (Schimp.) Hedenäs^{3,18}
sendtneri (H. Müll.) Warnst.
sordidus (C. Müll.) Hedenäs^{3,22}

Encalypta
affinis Hedw.
alpina Sm.
brevicollis (Bruch & Schimp.) Ångstr.
ciliata Hedw.
longicollis Bruch
macounii Aust.^{3,23}
mutica I. Hag.
obovatifolia Nyh.^{1,24}
procera Bruch
rhaptocarpa Schwaegr.
spathulata C. Müll.
streptocarpa Hedw.
trachymitra Rip.^{3,23}
vulgaris Hedw.

Entodon
concinus (De Not.) Par.

Entosthodon
fascicularis (Hedw.) C. Müll.
muhlenbergii (Turn.) Fife
obtusum (Hedw.) Lindb.

blå lansmossa
berglansmossa
orange lansmossa
kritlansmossa
olivlansmossa
skör lansmossa
bäcklansmossa
trubblansmossa
murlansmossa

nötmossa

flaggmossa

planmossor
mjuk planmossa

strandplanmossa
tät planmossa

grusmossor
jättegrusmossa
gul grusmossa

plyschgrusmossa
klogrusmossa
nordgrusmossa
praktgrusmossa
liten grusmossa
fjällgrusmossa

krokmossor
lerkrokmossa
hårkrokmossa
spärrkrokmossa²
kalkkrokmossa
fiskekrokmossa

klockmossor
sträv klockmossa
fjällklockmossa
vittandad klockmossa
fliikklockmossa
halsklockmossa
Macouns klockmossa²
trubbklockmossa
baltisk klockmossa²
samboklockmossa
röd klockmossa
hårklockmossa
stor klockmossa
kariesklockmossa²
slät klockmossa

briljantmossa

koppmossor
åkerkoppmossa
kalkkoppmossa
hedkoppmossa

Ephemerum
minutissimum Lindb.
recurvifolium (Dicks.) Boul.
serratum (Hedw.) Hampe
sessile (Bruch) C. Müll.

Eucladium
verticillatum (Brid.) Bruch & Schimp.

Eurhynchium.²⁵
angustirete (Broth.) T. Kop.
hians (Hedw.) Sande Lac.
praelongum (Hedw.) Schimp.
pulchellum (Hedw.) Jenn.
var. praecox (Hedw.) Dix.
var. pulchellum
pumilum (Wils.) Schimp.
schleicheri (Hedw.) Jur.
speciosum (Brid.) Jur.
striatum (Spruce) B. S. G.
striatum (Hedw.) Schimp.

Fissidens
adianthoides Hedw.
bryoides Hedw.
crassipes Bruch & Schimp.
dubius P. Beauv.
var. dubius
var. mucronatus (Limpr.) Kartt. et al.
exilis Hedw.
gracilifolius Brugg. & Nyh.
gymnandrus Buse
incurvus Röhl.
osmundoides Hedw.
pusillus (Wils.) Milde
rufulus B. S. G.
taxifolius Hedw.
viridulus (Sw.) Wahlenb.

Fontinalis
antipyretica Hedw.
ssp. antipyretica^{3,26}
ssp. kindbergii (Ren. & Card.) Card.
ssp. sparsifolia (Limpr.) Kindb.
dalecarlica Schimp.
dichelymoides Lindb.
hypnoides Hartm.
var. durieui (Schimp.) Husn.
hypnoides
squamosa Hedw.

Funaria
arctica (Berggr.) Kindb.
hygrometrica Hedw.

Grimmia
affinis Hornsch.
anodon Bruch & Schimp.
anomala Schimp.
apiculata Hornsch.
atrata Hoppe & Hornsch.
caespiticia (Brid.) Jur.
curvata (Brid.) De Sloover^{3,27}
decipiens (K. F. Schultz) Lindb.
donniana Sm.²⁸

dagmossor
dvärgdagmossa
kalkdagmossa
endagmossa
nervdagmossa

tuffkuddmossa

sprötmossor
hasselsprötmossa
lundsprötmossa
spärrsprötmossa
liten sprötmossa

dvärgsprötmossa
skånsk sprötmossa
strandsprötmossa
kalksprötmossa
skuggsprötmossa

fickmossor
stor fickmossa
lundfickmossa
åfickmossa
blek fickmossa

pygméfickmossa
kalkfickmossa
näckfickmossa
svanfickmossa
bräkenfickmossa
stenfickmossa
rödkantad fickmossa
lerfickmossa
dvärgfickmossa

näckmossor
stor näckmossa

smal näckmossa
klonäckmossa
sjönäckmossa

glansnäckmossa

spåmossor
fjällspåmossa
vanlig spåmossa

grimmior
nordgrimmia
skedgrimmia
fjällskogsgrimmia
alpgrimmia
koppargrimmia
tuvgrimmia
vinggrimmia²
kustgrimmia
fjällgrimmia

elatior Bals. & De Not.
 elongata Kauff.
 funalis (Schwaegr.) Bruch & Schimp.
 var. calvescens (Kindb.) Möll.
 var. funalis
 hartmanii Schimp.
 incurva Schwaegr.
 laevigata (Brid.) Brid.
 mollis Bruch & Schimp.
 montana Bruch & Schimp.
 muehlenbeckii Schimp.
 ovalis (Hedw.) Lindb.
 plagiopodia Hedw.
 var. avernica (Philib.) Boul.
 var. plagiopodia
 pulvinata (Hedw.) Sm.
 sessitana De Not.
 sudetica Schwaegr.^{3, 29}
 tergestina Bruch & Schimp.^{3, 30}
 torquata Grev.
 trichophylla Grev.
 var. stirtonii (Schimp) Möll.
 var. trichophylla
 triformis Carest. & De Not.^{1, 31}
 unicolor Hook.

Gymnostomum
 aeruginosum J. Sm.
 calcareum Nees & Hornsch.

Gyroweisia
 tenuis (Hedw.) Schimp.

Hamatocaulis
 lapponicus (Norrl.) Hedenäs
 vernicosus (Mitt.) Hedenäs

Haplocladium^{3, 32}
 microphyllum (Hedw.) Broth.

Hedwigia
 ciliata (Hedw.) P. Beauv.
 var. ciliata
 var. leucophaea B., S. & G.
 stellata Hedenäs

Helodium
 blandowii (Web. & Mohr) Warnst.

Hennediella
 heimii (Hedw.) Zand.^{3, 33}
 var. arctica (Lindb.) Zand.
 var. heimii

Herzogiella
 seligeri (Brid.) Iwats.
 striatella (Brid.) Iwats.
 turfacea (Lindb.) Iwats.

Heterocladium
 dimorphum (Brid.) Schimp.
 heteropterum Schimp.

Homalia
 trichomanoides (Hedw.) B. S. G.

stor grimmia
 brungrimmia
 skruvgrimmia

skogsgrimmia
 svartgrimmia
 ullgrimmia
 vattengrimmia
 solgrimmia
 blockgrimmia
 hållgrimmia
 fågelgrimmia

hårgrimmia
 sippergrimmia
 blå grimmia
 alvargrimmia
 snurrgrimmia
 klippgrimmia

kortskaftad fjällgrimmia²
 trubbgimmia

kalkkuddmossor
 kalkkuddmossa
 liten kalkkuddmossa

knattmossa

käppkrokmossor
 taigakrokmossa
 käppkrokmossa

texasmossa

kakmossa

stjärnkakmossa

kärrkamossa

salttuss

spretmossor
 stubbspretmossa
 trind spretmossa
 platt spretmossa

trasselmossor
 spärtrasselmossa
 skuggtrasselmossa

trubbfjädermossa

Homalothecium
 geheebii (Milde) Wigh
 lutescens (Hedw.) Robins.
 var. fallax (Philib.) Düll
 var. lutescens
 sericeum (Hedw.) Schimp.

Homomallium
 incurvatum (Brid.) Loeske

Hookeria
 lucens (Hedw.) Sm.

Hygrohypnum
 alpestre (Hedw.) Loeske
 alpinum (Lindb.) Loeske
 cochlearifolium (Vent.) Broth.
 duriusculum (De Not.) Jamieson
 eugyrium (Schimp.) Broth.
 luridum (Hedw.) Jenn.
 var. luridum
 var. subsphaericarpum (Brid.) C. Jens.

molle (Hedw.) Loeske
 montanum (Lindb.) Broth.
 norvegicum (Schimp.) Amann
 ochraceum (Wils.) Loeske
 polare (Lindb.) Loeske
 smithii (Sw.) Broth.
 styriacum (Limpr.) Broth.
 subeugyrium (Ren. & Card.) Broth.

Hylocomiastrum
 pyrenaicum (Spruce) Fleisch.
 umbratum (Hedw.) Fleisch.

Hylocomium
 splendens (Hedw.) Schimp.
 var. alpinum Limpr.
 var. splendens

Hymenostylium
 recurvirostrum (Hedw.) Dix.

Hypnum⁴
 andoi A. J. E. Sm.
 bambergi Schimp.
 callichroum Brid.
 cupressiforme Hedw.
 hamulosum Schimp.
 imponens Hedw.
 jutlandicum Holmen & Warncke
 pallescens (Hedw.) P. Beauv.
 recurvatum (Lindb. & H. Arn.) Kindb.
 resupinatum Spruce
 revolutum (Mitt.) Lindb.
 vaucheri Lesq.

Isopterygiopsis
 alpicola (Lindb. & H. Arn.) Hedenäs
 pulchella (Hedw.) Iwats.

Isothecium
 alopecuroides (Dubois) Isov.
 myosuroides Brid.

lockmossor
 gräslockmossa
 kalklockmossa

gullockmossa

klångmossa

skirmossa

bäckmossor
 nordbäckmossa
 fjällbäckmossa
 skedbäckmossa
 styv bäckmossa
 skogsbäckmossa
 kvarnbäckmossa

mjuk bäckmossa
 späd bäckmossa
 norsk bäckmossa
 klobäckmossa
 polarbäckmossa
 rundbäckmossa
 uddbäckmossa
 stor skogsbäckmossa

grov husmossa
 mörk husmossa

husmossor
 husmossa

hattmossa

flätmossor
 trådfläta
 guldfäläta
 dunfläta
 cypressfläta
 fjällfläta
 praktfläta
 plattfläta
 stubbfläta
 kalkfläta
 atlantfläta
 kantfläta
 maskfläta

skimmermossor
 nordlig skimmermossa
 klosskimmermossa

svansmossor
 råttsvansmossa
 mussvansmossa

Kiaeria
 blyttii (Schimp.) Broth.
 falcata (Hedw.) I. Hag.
 glacialis (Berggr.) I. Hag.
 starkei (Web. & Mohr) I. Hag.

Leptobryum
 pyriforme (Hedw.) Wils.

Leptodictyum
 riparium (Hedw.) Warnst.

Lescuraea
 incurvata (Hedw.) Lawt.
 patens (Lindb.) H. Arn. & C. Jens.
 plicata (Web. & Mohr) Broth.
 radicata (Mitt.) Mönk.
 saxicola (Schimp.) Milde

Leskea
 polycarpa Hedw.

Leucobryum
 glaucum (Hedw.) Ångstr.
 juniperoideum (Brid.) C. Müll.

Leucodon
 sciuroides (Hedw.) Schwaegr.

Loeskeobryum
 brevirostre (Brid.) Broth.

Loeskypnum
 badium (Hartm.) Paul
 (wickesii (Grout) Tuom.³⁴)

Meesia
 hexasticha (Funck) Bruch
 longiseta Hedw.
 triquetra (Richter) Ångstr.
 uliginosa Hedw.
 var. alpina (Bruch) Hampe
 var. minor (Brid.) Web. & Mohr
 var. uliginosa

Microbryum³⁵
 curvicolle (Hedw.) Zand.³
 davallianum (Sm.) Zand.³
 var. conicum (Schwaegr.) Zand.^{3,36}
 var. davallianum
 floerkeanum (Web. & Mohr.) Schimp.³
 starckeanum (Hedw.) Zand.³

Micromitrium
 tenerum (Bruch & Schimp.) Crosby

Mielichhoferia
 elongata (Hook.) Loeske
 mielichhoferi (Hook.) Wijk & Marg.

Mnium
 ambiguum H. Müll.
 blyttii Bruch & Schimp.
 hornum Hedw.
 marginatum (Dicks.) P. Beauv.
 spinosum (Voit) Schwaegr.
 stellare Hedw.
 thomsonii Schimp.

Myrinia
 pulvinata (Wahlenb.) Schimp.

borstmossor
 krusborstmossa
 kloborstmossa
 jökelborstmossa
 fjällborstmossa

päronmossa

vattenkrypmossa

bågmossor
 blek bågmossa
 raspbågmossa
 strimbågmossa
 styv bågmossa
 glansbågmossa

pilmossa

blåmossa
 dansk blåmossa

allémossa

västlig husmossa

mässingmossor²
 mässingmossa
 rak mässingmossa²

svanmossor
 alpsvanmossa
 långskaftad svanmossa
 trekantig svanmossa
 svanmossa

pottmossor²
 nickpottia²
 kalkpottia
 alvar-pottia

dvärgpottia²
 björnbärs-pottia

millimetermossa

kismossor
 nickkismossa
 kopparkismossa

stjärnmossor
 nordstjärnmossa
 blå stjärnmossa
 skuggstjärnmossa
 uddstjärnmossa
 taggstjärnmossa
 blek stjärnmossa
 fjällstjärnmossa

svämossa

Myurella
 julacea (Schwaegr.) Schimp.
 tenerrima (Brid.) Lindb.

Neckera
 besseri (Lob.) Jur.
 complanata (Hedw.) Hüb.
 crispa Hedw.
 oligocarpa Bruch
 pennata Hedw.
 pumila Hedw.

Octodicerax
 fontanum (B. Pyl.) Lindb.

Oedipodium
 griffithianum (Dicks.) Schwaegr.

Oligotrichum
 hercynicum (Hedw.) Lam. & DC.

Oncophorus
 virens (Hedw.) Brid.
 var. serratus (B. S. G.) Braithw.
 var. virens
 wahlenbergii Brid.
 var. alpestris H. Perss.
 var. compactus (B. S. G.) Braithw.
 var. elongatus Hag.
 var. gracilis (Broth.) H. Arn. & C. Jens.
 var. wahlenbergii

Orthodontium
 lineare Schwaegr.

Orthothecium
 chryseon (Schwaegr.) Schimp.
 intricatum (Hartm.) Schimp.
 lapponicum (Schimp.) C. Hartm.
 rufescens (Brid.) Schimp.
 strictum Lor.

Orthotrichum
 affine Brid.^{3,37}
 alpestre Hornsch.
 anomalum Hedw.
 cupulatum Brid.
 diaphanum Brid.
 gymnostomum Brid.
 lyellii Hook. & Tayl.
 obtusifolium Brid.
 pallens Brid.
 patens Brid.
 pellucidum Lindb.
 pulchellum Brunt.
 pumilum Anon.
 pylaisii Brid.
 rogeri Brid.
 rupestre Schwaegr.
 scanicum Grönv.
 speciosum Nees
 stramineum Hornsch.
 striatum Hedw.
 tenellum Brid.
 urnigerum Myr.

trindmossor
 trindmossa
 hårtrindmossa

fjädermossor
 rundfjädermossa
 platt fjädermossa
 grov fjädermossa
 nordlig fjädermossa
 aspfjädermossa
 bokfjädermossa

vattenfickmossa

klubbmossa

vridbjörnmossa

knölmossor
 skruvknölmossa

spärrknölmossa

kapmossa

glansmossor
 gul glansmossa
 liten glansmossa
 lappglansmossa
 röd glansmossa
 rak glansmossa

hättemossor
 strimhättemossa
 nordhättemossa
 rödskaftad hättemossa
 kalkhättemossa
 hårhättemossa
 asphättemossa
 stor hättemossa
 trubbhättemossa
 parkhättemossa
 ägghättemossa
 arktisk hättemossa
 rötandad hättemossa
 dvärghättemossa
 träckhättemossa
 gotländsk hättemossa
 berghättemossa
 skånsk hättemossa
 trädhättemossa
 skogshättemossa
 slät hättemossa
 liten hättemossa
 filthättemossa

Oxystegus
tenuirostris (Hook. & Tayl.) A. J. E. Sm. vridmossa

Paludella
squarrosa (Hedw.) Brid. piprensarmossa

Palustriella
commutata (Hedw.) Ochyra tuffmossor
decipiens (De Not.) Ochyra kamtuffmossa
falcata (Brid.) Hedenäs nordtuffmossa
klotuffmossa

Paraleucobryum
enerve (Thed.) Loeske skärbladsmossor
longifolium (Hedw.) Loeske alpin skärbladsmossa
var. longifolium skärbladsmossa
var. strictiforme (C. Jens.) Broth.
sauteri (Bruch & Schimp.) Loeske sydlig skärbladsmossa

Philonotis³⁸
arnellii Husn. källmossor
caespitosa Jur. dvärgkällmossa
calcareo (Bruch & Schimp.) Schimp. trådkällmossa
fontana (Hedw.) Brid. kalkkällmossa
seriata Mitt. källmossa
tomentella Mol. skruvkällmossa
nordkällmossa

Physcomitrella
patens (Hedw.) Bruch & Schimp. muddermossa

Physcomitrium
pyriforme (Hedw.) Brid. huvmossor
sphaericum (Ludw.) Brid. stor huvmossa
klothuvmossa

Plagiobryum
demissum (Hook.) Lindb. puckelmossor
zierii (Hedw.) Lindb. röd puckelmossa
vit puckelmossa

Plagiomnium
affine (Bland.) T. Kop. praktmossor
curvatulum (Lindb.) Schljak. skogspraktmossa
cuspidatum (Hedw.) T. Kop. nordlig praktmossa²
elatum (Bruch & Schimp.) T. Kop. lundpraktmossa
ellipticum (Brid.) T. Kop. bandpraktmossa
medium (Bruch & Schimp.) T. Kop. kärrpraktmossa
rostratum (Schrud.) T. Kop. bågpraktmossa
undulatum (Hedw.) T. Kop. kalkpraktmossa
vågig praktmossa

Plagiopus
oederiana (Sw.) Crum & Anderson kalkäppelmossa
var. alpina (Schwaegr.) Söderström & Hedenäs.
var. oederiana

Plagiothecium
cavifolium (Brid.) Iwats. sidenmossor
curvifolium Limpr. trindsidensmossa
denticulatum (Hedw.) Schimp. klosidenmossa
var. denticulatum skogssidenmossa
var. obtusifolium (Turn.) Moore
laetum Schimp. vedsidenmossa
latebricola Schimp. alsidenmossa
nemorale (Mitt.) Jaeg. lundsidenmossa
piliferum (Hartm.) Schimp. hårsidenmossa
platyphyllum Mönk. bäcksidensmossa
ruthel Limpr. sumpsidensmossa
succulentum (Wils.) Lindb. praktsidensmossa
undulatum (Hedw.) Schimp. vågig sidenmossa

Platydictya
jungermannioides (Brid.) Crum dvärgkrypmossa

Platygyrium
repens (Brid.) Schimp. kopparglansmossa

Platyhypnidium
riparioides (Hedw.) Dix.^{3, 39} bäcknäbbmossa

Pleuridium
acuminatum Lindb. sylmossor
palustre (Bruch & Schimp.) Bruch & Schimp. kortbladig sylmossa
subulatum (Hedw.) Rabenh. strandsylmossa
sylmossa

Pleurochaete
squarrosa (Brid.) Lindb. stäppmossa

Pleurozium
schreberi (Brid.) Mitt. väggmossa

Pogonatum
aloides (Hedw.) P. Beauv. grävlingmossor
var. aloides sydlig grävlingmossa
var. minimum (Crome) Mol.
dentatum (Brid.) Brid. nordlig grävlingmossa
nanum (Hedw.) P. Beauv. liten grävlingmossa
var. longisetum B. S. G.
var. nanum
urnigerum (Hedw.) P. Beauv. stor grävlingmossa
var. humile (Wahlenb.) Brid.
var. subintegrifolium (H. Arn. & C. Jens.) Möll.
var. urnigerum

Pohlia
andalusica (Höhnell) Broth. nickmossor
annotina (Hedw.) Lindb. knippekornsnicka
atropurpurea (Wahlenb.) H. Lindb. taggkornsnicka
bulbifera (Warnst.) Warnst. lappnicka
camptotrachela (Ren. & Card.) Broth. trubbkornsnicka
cruda (Hedw.) Lindb. småkornsnicka
crudoides (Sull. & Lesq.) Broth. opalnicka
drummondii (C. Müll.) Andrews rörnicka
elongata Hedw. snönicka
var. elongata svannicka
var. greenii (Brid.) Shaw
erecta Lindb. upprätt nicka
filum (Schimp.) Mårt. storkornsnicka
lescuriana (Sull.) Iish. klotknölsnicka
longicolla (Hedw.) Lindb. långhalsnicka
ludwigii (Schwaegr.) Broth. fjällbäcksnicka
lutescens (Limpr.) H. Lindb. gulknölsnicka
melanodon (Brid.) Shaw fagernicka
nutans (Hedw.) Lindb. vanlig nickmossa
obtusifolia (Brid.) L. Koch trubbnicka
proligerata (Briedl.) H. Arn. luddnicka
schimperii (C. Müll.) Andr. fjällnicka
sphagnicola (Bruch & Schimp.) Broth. myrnicka
vexans (Limpr.) H. Lindb. gultandsnicka
wahlenbergii (Web. & Mohr) Andrews bäcknicka
var. glacialis (Brid.) Warb.
var. wahlenbergii

Polytrichastrum
alpinum (Hedw.) G. L. Sm. nordlig björnmossa
var. alpinum
var. fragile (Bryhn) Long

formosum (Hedw.) G. L. Sm.
longisetum (Brid.) G. L. Sm.
norwegicum (Hedw.) Schljak.
pallidisetum (Funck) G. L. Sm.
sexangulare (Brid.) G. L. Sm.

Polytrichum
commune Hedw.
hyperboreum R. Brown
jensenii I. Hag.
juniperinum Hedw.
perigonale Michx.
pilliferum Hedw.
strictum Brid.
swartzii Hartm.
uliginosum Brid.⁴⁰

Pseudephemerum
nitidum (Hedw.) Reim.

Pseudobryum
cinclidioides (Hüb.) T. Kop.

Pseudo-calliergon
angustifolium Hedenäs
(brevifolium (Lindb.) Hedenäs⁴¹)
lycopodioides (Brid.) Hedenäs
trifarum (Web. & Mohr) Loeske
turgescens (T. Jens.) Loeske

Pseudocrossidium
hornschuchianum (K. F. Schultz) Zander
obtusulum (Lindb.) Crum & Anderson
revolutum (Brid.) Zander

Pseudoleskeella
catenulata (Schrad.) Kindb.
nervosa (Brid.) Nyh.
papillosa (Lindb.) Kindb.
rupestris (Berggr.) Hedenäs & Söderström
tectorum (Brid.) Broth.

Pseudoscleropodium
purum (Hedw.) Fleisch.

Pseudotaxiphyllum
elegans (Brid.) Iwats.

Psilopilum
cavifolium (Wils.) I. Hag.
laevigatum (Wahlenb.) Lindb.
var. aloma I. Hag.
var. laevigatum

Pterigynandrum
filiforme Hedw.
var. cochlearifolium (H. Arn. & C. Jens.) Möll.
var. filiforme
var. majus (De Not.) De Not.

Pterogonium
gracile (Hedw.) Sm.

Pterygoneurum
ovatum (Hedw.) Dix.
var. incanum Jur.
var. ovatum

skogsbjörnmossa
kärrbjörnmossa
klotbjörnmossa
taigabjörnmossa
jökkelbjörnmossa

björnmossor
stor björnmossa
hedbjörnmossa
strandbjörnmossa
enbjörnmossa
vägbjörnmossa²
hårbjörnmossa
myrbjörnmossa
pälsbjörnmossa
sumpbjörnmossa²

åkerdaggmossa

källpraktmossa

gulmossor
snögulmossa
arktisk gulmossa)
grov gulmossa
maskgulmossa
korvgulmossa

rullmossor
spetsig rullmossa
kornrullmossa
trubbig rullmossa

dvärgbågmossor
trubbig dvärgbågmossa
spetsig dvärgbågmossa
raspdvärgbågmossa
blek dvärgbågmossa
nordlig dvärgbågmossa

pösmossa

platt skimmermossa

järvmossor
liten järvmossa
stor järvmossa

repmossa

fågelfotsmossa

stjärtmossa

Ptilium
crista-castrensis (Hedw.) De Not.

Ptychomitrium
polyphyllum (Sw.) Bruch & Schimp.

Pylaisia
polyantha (Hedw.) Schimp.
var. polyantha
var. suecica (Bruch & Schimp.) Broth.

Pyramidula
tetragona (Brid.) Brid.

Racomitrium
aciculare (Hedw.) Brid.
affine (F. Web. & Mohr.) Lindb.
aquaticum (Schrad.) Brid.
canescens (Hedw.) Brid.
subsp. canescens
subsp. latifolium (C. Jens.) Frisv.
elongatum Frisv.
ericoides (Brid.) Brid.
fasciculare (Hedw.) Brid.
heterostichum (Hedw.) Brid.
lanuginosum (Hedw.) Brid.
macounii Kindb.
subsp. alpinum (Lawt.) Frisv.
microcarpon (Hedw.) Brid.
obtusum (Brid.) Brid.
sudeticum (Funck) Bruch & Schimp.

Rhabdoweissia
crispata (Dicks.) Lindb.
fugax (Hedw.) Bruch & Schimp.

Rhizomnium
andrewsianum (Steere) T. Kop.
magnifolium (Horik.) T. Kop.
pseudopunctatum (Bruch & Schimp.) T. Kop.
punctatum (Hedw.) T. Kop.

Rhodobryum
ontariense (Kindb.) Par.
roseum (Hedw.) Limpr.

Rhynchostegiella
teesdalei (B. S. G.) Limpr.
tenella (Dicks.) Limpr.
tenuicaulis (Spruce) Kartt.

Rhynchostegium
confertum (Dicks.) B. S. G.
megapolitanum (Web. & Mohr) B. S. G.
murale (Hedw.) B. S. G.

Rhytidadelphus
lorens (Hedw.) Warnst.
squarrosus (Hedw.) Warnst.
subpinnatus (Lindb.) T. Kop.
triquetrus (Hedw.) Warnst.

Rhytidium
rugosum (Hedw.) Kindb.

Saelania
glaucescens (Hedw.) Broth.

kammossa

atlantmossa

aspmossa

pyramidmossa

raggmossor
bäckraggmossa
liten bergraggmossa
sipperraggmossa
sandraggmossa

spärraggmossa
fjäderaggmossa
gulgrön raggmossa
bergraggmossa
grå raggmossa
fjällraggmossa

nordraggmossa
trubbraggmossa
svart raggmossa

knottmossor
tandad knottmossa
liten knottmossa

rundmossor
polarrundmossa
stor rundmossa
filtrundmossa
bäckrundmossa

rosmossor
kalkrosmossa
rosmossa

nålmossor
mjölig nålmossa
nålmossa
stor nålmossa

nåbbmossor
broddnåbbmossa
sandnåbbmossa
stennåbbmossa

hakmossor
västlig hakmossa
gråshakmossa
skogshakmossa
kranshakmossa

ruggmossa

blådaggmossa

Sanionia
 nivalis Hedenäs
 orthothecioides (Lindb.) Loeske
 uncinata (Hedw.) Loeske

Schistidium⁴²
 agassizii Sull. & Lesq.
 apocarpum (Hedw.) Bruch & Schimp.
 atrofusum (Schimp.) Limpr.
 boreale Poelt
 brunnescens Limpr.
 subsp. griseum (Nees & Hornsch.) Blom³
 confertum (Funck) B. & S.
 confusum Blom¹
 crassipilum Blom¹
 crenatum Blom¹
 dupretii (Ther.) W. A. Weber¹
 elegantulum Blom¹
 subsp. elegantulum
 subsp. wilsonii Blom¹
 flexipile (Broth.) Roth¹
 frigidum Blom¹
 grandirete Blom¹
 lancifolium (Kindb.) Blom¹
 maritimum (Turn.) Bruch & Schimp.
 subsp. maritimum
 subsp. piliferum (I. Hag.) B. Bremer
 papillosum Culm.
 platyphyllum (Mitt.) H. Perss.³
 subsp. abrupticostum (Bryhn) Blom¹
 subsp. platyphyllum
 poeltii Blom¹
 pruinoseum (Schimp.) Roth
 pulchrum Blom¹
 recurvum Blom¹
 rivulare (Brid.) Podp.
 robustum (Nees & Hornsch.) Blom³
 scandicum Blom¹
 sordidum Hag.¹
 subjulaceum Blom¹
 submuticum Blom¹
 subsp. arcticum Blom¹
 subsp. submuticum
 trichodon (Brid.) Poelt
 var. nutans Blom¹
 var. trichodon
 umbrosum (Zett.) Blom¹
 venetum Blom¹

Schistostega
 pennata (Hedw.) Web. & Mohr

Scorpidium
 cossoni (Schimp.) Hedenäs
 revolvens (Anon.) Rubers
 scorpioides (Hedw.) Limpr.

Seligeria
 acutifolia Lindb.
 brevifolia (Lindb.) Lindb.
 calcarea (Hedw.) B. S. G.
 campylopoda Kindb.
 diversifolia Lindb.

cirkelmossor
 snöcirkelmossa
 kustcirkelmossa
 cirkelmossa

blommossor
 älvblommossa
 strålblommossa
 sotblommossa
 brun blommossa
 alvarblommossa

dvärgblommossa
 sydblommossa
 murblommossa
 sipperblommossa²
 småblommossa
 fagerblommossa

knoppblommossa
 replblommossa
 polarblommossa
 vridblommossa
 saltblommossa

röd blommossa
 strandblommossa²

hedblommossa
 solblommossa
 glansblommossa
 klippblommossa
 bäckblommossa
 hårbblommossa
 nordisk blommossa
 trubb-blommossa²
 jokkblommossa
 kalkblommossa

svart blommossa

skuggblommossa
 fjällblommossa

lysmossa

skorpionmossor
 späd skorpionmossa
 röd skorpionmossa
 korvskorpionmossa

dvärgmossor
 nåldvärgmossa
 tanddvärgmossa
 mörk dvärgmossa
 krokdvärgmossa
 tråddvärgmossa

donniana (Sm.) C. Müll.
 oelandica C. Jens. & Medel.
 patula (Lindb.) Broth.
 pusilla (Hedw.) B. S. G.
 recurvata (Hedw.) B. S. G.
 subimmersa Lindb.
 tristichoides Kindb.

Sphagnum⁴³
 affine Ren. & Card.
 var. flagellare (Schlieph. & Röhl.) Söderstr. & Hedenäs
 angermanicum Melin
 angustifolium (Russ.) C. Jens.
 annulatum Warnst.
 aongstroemii C. Hartm.
 austinii Aust.
 balticum (Russ.) C. Jens.
 brevifolium (Braithw.) Röhl.
 capillifolium (Ehrh.) Hedw.
 centrale C. Jens.
 compactum Lam. & DC.
 contortum K. F. Schultz
 cuspidatum Hoffm.
 denticulatum Brid.
 fallax (Klinggr.) Klinggr.
 fimbriatum Wils. & J. D. Hook.
 flexuosum Dozy & Molk.
 fuscum (Schimp.) Klinggr.
 girgensohnii Russ.
 inundatum Russ.
 isoviitae Flatb.
 jensenii H. Lindb.
 lindbergii Lindb.
 magellanicum Brid.
 majus (Russ.) C. Jens.
 subsp. majus
 molle Sull.
 obtusum Warnst.
 palustre L.
 papillosum Lindb.
 platyphyllum (Braithw.) Warnst.
 pulchrum (Braithw.) Warnst.
 quinquefarium (Braithw.) Warnst.
 riparium Ångstr.
 rubellum Wils.
 russowii Warnst.
 squarrosum Crome
 strictum Sull.
 subfulvum Sjörs
 subsp. purpureum Flatb.
 subsp. subfulvum
 subnitens Russ. & Warnst.
 subsp. ferrugineum Flatb.
 subsp. subnitens
 subsecundum Nees
 subtile (Russ.) Warnst.
 tenellum (Brid.) Bory
 teres (Schimp.) Ångstr.
 warnstorffii Russ.
 wulfianum Girg.

kalkdvärgmossa
 trumpeddvärgmossa
 gotländsk dvärgmossa
 krusdvärgmossa
 bägdvärgmossa
 nordisk dvärgmossa
 kantdvärgmossa

vitmossor
 mellanvitmossa

spatelvitmossa
 klubbvitmossa
 krusvitmossa
 blek vitmossa
 snärjvitmossa
 flaggvitmossa
 trubbelvitmossa
 tallvitmossa
 krattvitmossa
 tät vitmossa
 lockvitmossa
 flytvitmossa
 hornvitmossa
 uddvitmossa
 fransvitmossa
 källvitmossa
 rostvitmossa
 granvitmossa
 grodvitmossa
 isovitmossa
 piskvitmossa
 björnvitmossa
 praktvitmossa
 rufsvitmossa

hedvitmossa
 trubbvitmossa
 sumpvitmossa
 sotvitmossa
 skedvitmossa
 drågvitmossa
 kantvitmossa
 klyvbladsvitmossa
 rubinvitmossa
 brokvitmossa
 spärrvitmossa
 atlantvitmossa
 brun glansvitmossa

röd glandvitmossa

krokvitmossa
 finvitmossa
 ullvitmossa
 knoppvitmossa
 purpurvitmossa
 bollvitmossa

Splachnum
ampullaceum Hedw.
luteum Hedw.
melanocaulon (Wahlenb.) Schwaegr.
rubrum Hedw.
sphaericum Hedw.
vasculosum Hedw.

Stegonia
latifolia (Schwaegr.) Broth.
var. latifolia
var. pilifera (Brid.) Broth.

Straminergon
stramineum (Brid.) Hedenäs

Syntrichia⁴⁴
calicicola Amann³
intermedia Brid.³
laevipila Brid.³
latifolia (Hartm.) Hüb.³
norvegica Web.³
papillosa (Wils.) Jur.³
princeps (De Not.) Mitt.³
ruraliformis (Besch.) Card.^{3,45}
ruralis (Hedw.) Gaertn. et al.³
virescens (De Not.) Ochyra³

Taxiphyllum
wissgrillii (Garov.) Wijk & Marg.

Tayloria
froelichiana (Hedw.) Broth.
lingulata (Dicks.) Lindb.
serrata (Hedw.) Bruch. & Schimp.
splachnoides (Schwaegr.) Hook.
tenuis (Dicks.) Schimp.

Tetraphis
pellucida Hedw.

Tetraplodon⁴⁶
angustatus (Hedw.) Bruch & Schimp.
blyttii Frisv.
mnioides (Hedw.) Bruch & Schimp.
var. cavifolius Schimp.
var. mnioides
pallidus I. Hag.

Tetrodontium⁴⁷
ovatum (Funck) Schwaegr.
repandum (Funck) Schwaegr.

Thamnobryum
alopecurum (Hedw.) Gang.

Thuidium
delicatulum (Hedw.) B. S. G.
philibertii Limpr.
recognitum (Hedw.) Lindb.
tamariscinum (Hedw.) B. S. G.

Timmia
austriaca Hedw.
bavarica Hessel.
comata Lindb. & H. Arn.
norvegica Zett.

parasollmossor
komossa
gul parasollmossa
liten parasollmossa
röd parasollmossa
långskaftad komossa
blodröd komossa

lökmossa

blek skedmossa

skruvmossor²
kalkskruvmossa
midjeskruvmossa
almskruvmossa
trubbskruvmossa
fjällskruvmossa
kornskruvmossa
stäppskruvmossa
sandskruvmossa
takskrumossa
alléskruvmossa

kalksidenmossa

trumpetmossor
fjälltrumpetmossa
kärrtrumpetmossa
sågtrumpetmossa
sätertrumpetmossa
liten trumpetmossa

fyrtdandsmossa

lämmelmossor
tandad lämmelmossa
tjockskaftad lämmelmossa
lämmelmossa

gul lämmelmossa

knappnålmossor
sydlig knappnålmossa
svart knappnålmossa

rävsvansmossa

tujamossor
skuggtujamossa
backtujamossa
kalktujamossa
stor tujamossa

timmiar
skogstimmia
fjälltimmia
uddtimmia
norsk timmia

Tomentypnum
nitens (Hedw.) Loeske

Tortella
densa (Lor. & Mol.) Crundw. & Nyh.
flavovirens (Bruch) Broth.
var. flavovirens
var. glareicola (T. Christ.) Crundw. & Nyh.
fragilis (Hook. & Wils.) Lindb.
inclinata (Hedw. f.) Limpr.
rigens Alberts.
tortuosa (Hedw.) Limpr.

Tortula
atherodes Zand.^{3,48}
var. curviseta (Dicks.) Zand.
var. atherodes
var. pilifera (Hedw.) Zand.
var. schreberiana (Dicks.) Zand.
var. papillosa (Lindb.) Zand.
cernua (Hüb.) Lindb.^{3,49}
euryphylla Zand.^{3,50}
lanceola Zand.^{3,51}
leucostoma (R. Brown) Hook. & Grev.^{3,52}
modica Zand.^{3,53}
mucronifolia Schwaegr.
muralis Hedw.
var. aestiva Hedw.
var. muralis
protobryoides Zand.^{3,54}
randii (Kenn.) Zand.^{3,55}
subulata Hedw.
var. angustata (Schimp.) Limpr.
var. graeffii Warnst.
var. subulata
systylius (Schimp.) Lindb.^{3,56}
truncata (Hedw.) Mitt.^{3,57}

Trematodon
ambiguus (Hedw.) Hornsch.
brevicollis Hornsch.
laetevirens Hakelien & Frahm

Trichostomum
arcticum Kaal.
brachydontium Bruch
var. brachydontium
var. litorale (Mitt.) C. Jens.
crispulum Bruch
var. crispulum
var. elatum Schimp.

Trochobryum
carniolicum Briedl. & Beck.

Ulota
coarctata (P. Beauv.) Hammar
crispa (Hedw.) Brid.
var. crispa
var. norvegica (Grönv.) A. J. E. Sm. & M. O. Hill^{3,58}
curvifolia (Wahlenb.) Lilj.
drummondii (Hook. & Grev.) Brid.
hutchinsiae (Sm.) Hammar
phylantha Brid.

gyllenmossa
kalkmossor
alvarkalkmossa
strandkalkmossa

skör kalkmossa
kortbladig kalkmossa
styv kalkmossa
kruskalkmossa

tussmossor²
knopptuss²

bågtuss
fjälltuss
tandtuss²
vittandad tuss
ängstuss²
torntuss²
murtuss²

klottuss²
lutande strandtuss
jordtuss²

lapptuss
åkertuss²

tranmossor
tranmossa
fjälltranmossa
rak tranmossa

lancettmossor
arktisk lancettmossa
stor lancettmossa

liten lancettmossa

vimpelmossa

ulotor
päronulota
krusig ulota

höstulota
nordlig ulota
vittandad ulota
stenuulota
saltulota

Warnstorfia

exannulata (B. S. G.) Loeske
fluitans (Hedw.) Loeske
procera (Ren. & H. Arn.) Tuom.
pseudostaminea (C. Müll.) Tuom. & T. Kop.
sarmentosa (Wahlenb.) Hedenäs
trichophylla (Warnst.) Tuom. & T. Kop.
tundrae (H. Arn.) Loeske

Weissia

brachycarpa (Nees & Hornsch.) Jur.
controversa Hedw.
longifolia Mitt.
perssonii Kindb.
rostellata (Brid.) Lindb.
rutilans (Hedw.) Lindb.
squarrosa (Nees & Hornsch.) C. Müll.
wimmeriana (Sendtn.) B. S. G.

Zygodon

conoideus (Dicks.) Hook. & Tayl.
rupestris Lor.
viridissimus (Dicks.) R. Br.

Anmärkningar

1 Taxa som nybeskrivits eller nyligen hittats i Sverige och som inte finns med i Söderström m. fl. (1992) och Söderström & Hedenäs (1994).

Kurzia sylvatica (Evans) Grolle
Lepidozia perssonii Spruce
Leiocolea rutheana var. *laxa* (Burrell) Paton
Encalypta obovatifolia Nyholm
Grimmia triformis Carest. & De Not.
Schistidium confusum Blom
Schistidium crassipilum Blom
Schistidium crenatum Blom
Schistidium dupretii (Ther.) W. A. Weber
Schistidium elegantulum Blom
Schistidium submuticum subsp. *wilsonii* Blom
Schistidium flexipile (Broth.) Roth
Schistidium frigidum Blom
Schistidium grandirete Blom

2 Taxa med nya svenska namn.

Baltisk klockmossa (*Encalypta obovatifolia*)
Dvärgpottia (*Microbryum floerkeanum*; dvärgknoppmossa)
Fingermossor (*Lepidozia*)
Jordtuss (*Tortula subulata*; jordskrummossa)
Kariesklockmossa (*Encalypta trachymitra*)
Klottuss (*Tortula protobryoides*; klotpottia)
Knoppstuss (*Tortula atherodes*; knoppmossa)
Kortskaftad fjällgrimmia (*Grimmia triformis*)
Macouns klockmossa (*Encalypta macounii*)
Murtuss (*Tortula muralis*; murskrummossa)
Mässingmossor (*Loeskygnum*)
Nervspärmossor (*Campyliadelphus*)
Nickpottia (*Microbryum curvicolle*; nickknoppmossa)
Nordlig praktmossa (*Plagiomnium curvatulum*)
Pisk-fingermossa (*Lepidozia pearsonii*)
Pottmossor (*Microbryum*; De flesta arterna i släktet *Pottia* förs numera till *Microbryum* varför det svenska namnet överförs till detta släkte för att orsaka minst antal namnändringar)
Rak mässingmossa (*Loeskygnum wickesii*)
Sipperblommossa (*Schistidium crenatum*)
Skrummossor (*Syntrichia*; tidigare använt på

krokmossor

kärrkrokmossa
vattenkrokmossa
purpurkrokmossa
trädkrokmossa
blodkrokmossa
penselkrokmossa
nordlig krokmossa

krusmossor

hinnkrusmossa
jordkrusmossa
citronkrusmossa
kustkrusmossa
kortskaftad krusmossa
stor krusmossa
spärrkrusmossa
fjällkrusmossa

ärgmossor

atlantärgmossa
stor ärgmossa
liten ärgmossa

Schistidium lancifolium (Kindb.) Blom
Schistidium platyphyllum subsp. *abrupticos-tatum* (Bryhn) Blom
Schistidium poeltii Blom
Schistidium pulchrum Blom
Schistidium recurvum Blom
Schistidium scandicum Blom
Schistidium sordidum Hag.
Schistidium subulaceum Blom
Schistidium submuticum Blom
Schistidium submuticum subsp. *arcticum* Blom
Schistidium trichodon var. *nutans* Blom
Schistidium umbrosum (Zett.) Blom
Schistidium venetum Blom

släktet *Tortula* som till största delen förs till *Syntrichia* numera. Släktet *Tortula* blir nu tusmossor då de till största delen består av arter från *Desmatodon*. På detta vis blir behovet av namnändringar minst.)
Småspärmossor (*Campylophyllum*)
Spärrkrokmossa (*Campylium polygamum*; strandspärmossa)
Strandblommossa (*Schistidium platyphyllum*)
Sumpbjörnmossa (*Polytrichum uliginosum*)
Sydlig fingerliksmossa (*Kurzia sylvatica*)
Tandtuss (*Tortula lanceolata*; tandpottia)
Torntuss (*Tortula mucronifolia*; tornskrummossa)
Trubb-blommossa (*Schistidium sordidum*)
Tusmossor (*Tortula*; tidigare använt på släktet *Desmatodon* som till största delen förs till *Tortula* numera. De flesta arterna i "gamla" *Tortula* förs nu till *Syntrichia* vilket är blir släktet skrummossor. På detta vis blir behovet av namnändringar minst.)
Vinggrimmia (*Grimmia curvata*; vingmossa)
Vägbjörnmossa (*Polytrichum perigonale*)
Åkertuss (*Tortula truncata*; åkerpottia)
Ångstuss (*Tortula modica*; ångspottia)

- 3 Namnändringar och synonymiseringar för vetenskapliga namn som skett nyligen och som inte finns med i Söderström m. fl. (1992) och Söderström & Hedenäs (1994).
Chiloscyphus cuspidatus (Nees) Engel & Schust. => *C. coadunatus*
Lophozia rufescens Schljak. => *L. sudetica* (men se anm. 10)
Amblystegium saxatile Schimp. => *A. radiale*
Brachythecium ryanii Kaur. => *B. campestre*
Bryohaplodictyon => *Haplocladum*
Bryum hagenii Limpr. => *B. imbricatum*
Campylium calcareum Crundw. & Nyh. => *Campylophyllum calcareum*
Campylium chrysophyllum (Brid.) J. Lange => *Campyliadelphus chrysophyllum*
Campylium elodes (Lindb.) Kindb. => *Campyliadelphus elodes*
Campylium polygamum (Schimp.) J. Lange & C. Jens. => *Drepanocladus polygamus*
Campylium sommerfeltii (Myr.) J. Lange => *Campylophyllum sommerfeltii*
Desmatodon cernuus (Hüb.) Bruch & Schimp. => *Tortula cernua*
Desmatodon heimii (Hedw.) Mitt. => *Henediella heimii*
Desmatodon heimii var. *arcticum* (Lindb.) Crum => *Henediella heimii* var. *arctica*
Desmatodon latifolius (Hedw.) Brid. => *Tortula euryphylla*
Desmatodon latifolius var. *muticus* (Brid.) Brid. => *Tortula euryphylla*
Desmatodon latifolius var. *pilifer* (Dicks.) Rabenh. => *Tortula euryphylla*
Desmatodon leucostoma (R. Brown) Berggr. => *Tortula leucostoma*
Desmatodon randii (Kenn.) Laz. => *Tortula randii*
Desmatodon systylis Schimp. => *Tortula systylis*
Drepanocladus capillifolius (Warnst.) Warnst. => *D. longifolius*
Drepanocladus simplicissimus => *D. aduncus*
Drepanocladus tenuinervis T. Kop. => *D. sordidus*
Dryptodon patens (Hedw.) Brid. => *Grimmia curvata*
Encalypta affinis subsp. *macounii* (Aust.) Horton => *E. macounii*
Encalypta raptocarpa var. *leptodon* Lindb. => *E. trachymitra*
Fontinalis antipyretica subsp. *gracilis* (Lindb.) Kindb. => *F. antipyretica*
Grimmia alpestris (Web. & Mohr) Hornsch. => *G. sudetica*
Grimmia tergestinoides Culm. => *G. tergestina*
Orthotrichum fastigiatum Brid. => *O. affine*
Phascum curvicolle Hedw. => *Microbryum curvicolle*
Phascum cuspidatum Hedw. => *Tortula atherodes*
Phascum floerkeanum Web. & Mohr => *Microbryum floerkeanum*
Pottia bryoides (Dicks.) Mitt. => *Tortula protobryoides*
Pottia conica (Schwaegr.) Par. => *Microbryum davallianum* var. *conicum*
Pottia davalliana (Sm.) C. Jens. => *Microbryum davallianum*
Pottia intermedia (Tum.) Fuern. => *Tortula modica*
Pottia lanceolata (Hedw.) C. Müll. => *Tortula lanceola*
Pottia starckeana (Hedw.) C. Müll. => *Microbryum starckeana*
Pottia truncata (Hedw.) Bruch & Schimp. => *Tortula truncata*
Rhynchostegium riparioides (Hedw.) Card. => *Platyhypnidium riparioides*
Schistidium apocarpum var. *homodictyon* (Dix.) Crundw. & Nyh. => *S. robustum*
Schistidium brunnescens Limpr. => *S. brunnescens* subsp. *griseum*
Schistidium rivulare subsp. *latifolium* (Zett.) B. Bremer => *S. platyphyllum*
Tortula calcicolens Kramer => *Syntrichia calcicola*
Tortula intermedia (Brid.) De Not. => *Syntrichia intermedia*
Tortula laevipila (Brid.) Schwaegr. => *Syntrichia laevipila*
Tortula latifolia Hartm. => *Syntrichia latifolia*
Tortula norvegica (Web.) Lindb. => *Syntrichia norvegica*
Tortula papillosa Spruce => *Syntrichia papillosa*
Tortula princeps De Not. => *Syntrichia princeps*
Tortula ruraliformis (Besch.) Grout => *Syntrichia ruraliformis*
Tortula ruralis (Hedw.) Gaertn. et al. => *Syntrichia ruralis*
Tortula virescens (De Not.) De Not. => *Syntrichia virescens*
Ulota bruchii Brid. => *Ulota crispa* var. *norvegica*
- 4 Arter som är kända från våra närmaste omgivningar och som eventuellt kan tänkas förekomma i landet
Cratoneuron curvicaule (Jur.) Roth (I Naturhistoriska Riksmuseets herbarium finns material från arktiska europeiska Ryssland).
Hypnum holmenii Ando (Finland; Ando 1994).
- 5 *Chiloscyphus coadunatus* är det rätta namnet för vad som tidigare kallats *C. cuspidatus* (Nees) Engel & Schust. Om *C. latifolius* räknas in i samma art så har *C. coadunatus* prioritet.
- 6 En gammal kollekt av *Kurzia pauciflora* från Sydostern i Bohuslän har visat sig vara *K. sylvatica*.
- 7 *Lepidozia pearsonii* är funnen i Jämtland av Henrik Weibull.
- 8 *Lophozia ascendens* har visat sig vara två olika arter, varav en ännu är obeskriven men kommer att beskrivas inom kort. Den senare är troligen vanligare än *L. ascendens* i norra Sverige.

- 9 Namnet *Lophozia rupeana* var. *laxa* (syn. *Leiocolea rupeana* var. *laxa* (Burrell) Paton) är inte giltigt kombinerat ännu och vi vill inte göra någon ny kombination i denna artikel. Varieteten har nyligen återupprättats av Paton (1995) och är hittad av Gillis Een bland mossor samlade av Hugo Sjörs i Muddus.
- 10 Typen av *Lophozia rufescens* Schljak. är synonym med *L. sudetica* (Våha, pers. comm.) medan det taxon vi tolkade det till i den tidigare checklistan var *L. wenzelii* var. *lapponica*. Vi behandlar därför detta taxon med sitt gamla svenska namn på varietetsnivå.
- 11 Namnet *Marchantia polymorpha* måste egentligen användas för vad vi hittills kallat *M. aquatica* (Bischler-Causse & Boisselier-Dubayle 1991) men det är oklart vad den "gamla" *M. polymorpha* ska heta. Bischler-Causse & Boisselier-Dubayle föredrar att behandla våra lungmossor som underarter, dvs. subsp. *ruderalis* Bischl. & Boisselier (= *M. polymorpha* auct.), subsp. *montivagans* Bischl. & Boisselier (= *M. alpestris*) and subsp. *polymorpha* (= *M. aquatica*). Då vi inte vet det rätta namnet på artnivå är, och vi tror att de, åtminstone i Skandinavien, är så väl skilda att de bör behandlas som arter, så använder vi de traditionella (delsvis felaktiga) namnen.
- 12 *Pleurocladula islandica* är ett mycket tveksamt taxon som kanske bäst bör behandlas på varietetsnivå. Det finns dock ingen kombination på underarts- eller varietetsnivå och vi vill inte göra någon ny kombination i denna lista varför vi behåller den på artnivå.
- 13 *Porella baueri* är en hybridart som troligen har uppstått på minst två olika ställen (Boisselier-Dubayle et al. 1998). Dess värde som art är därför omdiskuterad och kräver ytterligare undersökningar.
- 14 Hedenäs (1997a) visade att det korrekta namnet för den art som ofta kallas *A. saxatile* Schimp. är *A. radiale*.
- 15 Murray (1988) behandlar *Andreaea hartmanii* som en varietet av *A. obovata*, men hon har (muntl.) inte utrett de skandinaviska formerna ännu.
- 16 Hedenäs (1996a) synonymiserade *Brachythecium ryanii* Kaur. med *B. campestre*.
- 17 *Bryum hagenii* Limpr. räknas till *B. imbricatum* av bl. a. Ignatov & Afonina (1992). Nyholm (1993) räknar den inte heller som egen art.
- 18 Hedenäs (1997a) reviderade släktet *Campylium* i vid bemärkelse, och bröt därvid ut släktet *Campyliadelphus* (*C. chrysophyllus* och *C. elodes*), flyttade *C. calcareum* och *C. sommerfeltii* till *Campylophyllum*, och *C. polygamum* till *Drepanocladus*.
- 19 *Campylopus schwarzi* uppges från Västergötland av Söderström m. fl. (1996), men inte av Nyholm (1987). Den kollekt som uppgiften baseras på är felbestämd och arten måste strykas som svensk.
- 20 Hedenäs (1996b) visade att variationen inom *D. aduncus*-komplexet (inkl. *D. simplicissimus* Warnst.) beror på miljöinducerade modifieringar. Ingen av de karaktärer som använts för att åtskilja taxa inom denna grupp fungerar för att skilja dessa åt om man tar hänsyn till karaktärernas beroende av plantans storlek.
- 21 *Drepanocladus longifolius* är ett äldre namn för *D. capillifolius* (Warnst.) Warnst. (Hedenäs 1997b).
- 22 *Drepanocladus sordidus* är ett äldre namn för *D. tenuinervis* T. Kop. (Hedenäs 1998).
- 23 *Encalypta macounii* (*E. affinis* subsp. *macounii* (Aust.) Horton) och *E. trachymitra* (*E. rhapsocarpa* var. *leptodon* Lindb.) behandlas som skilda arter av Nyholm (1998).
- 24 *Encalypta obovatifolia* beskrevs av Nyholm (1996).
- 25 *Eurhynchium flotowianum* är av misstag uppgiven från Östergötland av Söderström m. fl. (1996).
- 26 I Söderström m. fl. (1996) urskiljdes även subsp. *gracilis* (Lindb.) Kindb. Vidare studier visar dock att spådnare och grövre fenotyper av *Fontinalis antipyretica* binds samman av mellanformer. Vidare är de skillnader i bladcellernas storlek och peristomens utseende som tidigare verkade skilja dessa åt inte korrelerade utan varierar oberoende av varandra.
- 27 Släktet *Dryptodon* är indraget i släktet *Grimmia* i Nyholm (1998), och arten *Dryptodon patens* (Hedw.) Brid. heter nu *Grimmia curvata*.
- 28 *Grimmia donniana* var. *curvula* Spruce i Söderström m. fl. (1992) behandlas som art, *Grimmia arenaria* Hampe, i Nyholm (1998), men förekommer inte i Sverige.
- 29 Enligt Nyholm (1998) är det korrekta namnet på *Grimmia alpestris* (Web. & Mohr) Hornsch. *G. sudetica*.
- 30 Alvargrimmia, som hittades i Sverige första gången 1993 (Holst & Lönnell 1995) behandlas som *Grimmia tergestina*, inte *G. tergestinoides* Culm. i Nyholm (1998).
- 31 *Grimmia triformis* uppges som mycket sällsynt förekommande i Sverige av Nyholm (1998).
- 32 Buck (1998) visade att *Haplocladium* är det korrekta namnet för detta släkte, inte *Bryohaplocladium*.
- 33 *Desmatodon heimii* (Hedw.) Mitt. är flyttad till ett nytt släkte, *Hennediella*, av Zander (1993).
- 34 *Loeskygnum wickesii* är endast känd som subfossil i Sverige (Hedenäs 1993).
- 35 *Microbryum*-arterna var tidigare placerade i släktena *Phascum*, som *P. curvicolle* Hedw. och *P. floerkeanum* Web. & Mohr, respektive *Pottia*, som *P. davalliana* (Sm.) C. Jens., *Pottia conica* (Schwaegr.) Par., och *P. starckeana* (Hedw.) C. Müll. (se Zander 1993).
- 36 *Microbryum davallianum* var. *conicum* betraktas ibland som egen art.
- 37 Nyholm (1998) behandlar *Orthotrichum fastigiatum* Brid. som en synonym till *O. affine*.

- 38 Söderström m. fl. (1998) visar fynd av *Philonotis marchica* (Hedw.) Brid. från Sverige, men Nyholm (1998) menar att arten inte hittats i landet.
- 39 *Platyhypnidium riparioides* kallades tidigare *Rhynchostegium riparioides* (Hedw.) Card.
- 40 *Polytrichum uliginosum*, som skiljs ut som art av Schriebl (1991), behöver utredas ytterligare (Jfr. Söderström & Hedenäs 1994). Den växer uppenbarligen normalt i sumpskog.
- 41 *Pseudo-calliergon brevifolium* är endast känd som subfossil i Sverige (Hedenäs 1992).
- 42 Behandlingen av *Schistidium* följer H. Blom (i Nyholm 1998).
- 43 Taxonomisk status för *Sphagnum brevifolium*, *S. isoviitae* och *S. subtile* är oklar. De två första av dessa arter behandlas av Sástad (1998) och är troligen helt synonyma med *S. fallax*. *Sphagnum viride* Flatb. förekommer möjligen i södra Sverige.
- 44 Släktet *Syntrichia* utgörs av arter som Zander (1993) flyttade från *Tortula*.
- 45 Zander (1993) betraktar *Syntrichia ruraliformis* som en varietet av *S. ruralis*, under namnet *S. ruralis* var. *arenicola* (Braithw.) Amann.
- 46 *Tetraplodon urceolatus* Bruch & Schimp. förekommer inte i Sverige (enligt uppgift från B. G. Jonsson) och måste strykas från checklistan.
- 47 Söderström m. fl. (1998) uppger osäkra uppgifter om förekomsten av *Tetrodontium brownianum* (Dicks.) Schwaegr. i Sverige. Dessa gällar med all säkerhet *T. brownianum* s. lat. (dvs. inkl. de andra två arterna) och kollekterna måste ombestämmas.
- 48 *Tortula atherodes* är ett nytt namn för *Phascum cuspidatum* Hedw. (se Zander 1993).
- 49 *Tortula cernua* är ett nytt namn för *Desmatodon cernuus* (Hüb.) Bruch & Schimp. (se Zander 1993).
- 50 *Tortula euryphylla* är ett nytt namn för *Desmatodon latifolius* (Hedw.) Brid. (se Zander 1993).
- 51 *Tortula lanceola* är ett nytt namn för *Pottia lanceolata* (Hedw.) C. Müll. (se Zander 1993).
- 52 *Tortula leucostoma* är ett nytt namn för *Desmatodon leucostomum* (R. Brown) Berggr. (se Zander 1993).
- 53 *Tortula modica* är ett nytt namn för *Pottia intermedia* (Turn.) Fümnr. (se Zander 1993).
- 54 *Tortula protobryoides* är ett nytt namn för *Pottia bryoides* (Dicks.) Mitt. (se Zander 1993).
- 55 *Tortula randii* är ett nytt namn för *Desmatodon randii* (Kenn.) Laz. (se Zander 1993).
- 56 *Tortula systylis* är ett nytt namn för *Desmatodon systylis* Schimp. (se Zander 1993).
- 57 *Tortula truncata* är ett nytt namn för *Pottia truncata* (Hedw.) Bruch & Schimp. (se Zander 1993).
- 58 *Ulota crispa* var. *norvegica* (Grönv.) A. J. E. Sm. & M. O. Hill betraktas ibland som art, under namnet *Ulota bruchii* Brid.

Citerad litteratur

- Ando, H. 1994: A revision of *Hypnum aemulans* Limpr., with records of a new species, *H. holmenii* (sect. *Hamulosa*) from northern North America, Greenland and Finland. *Hikobia* 11: 363-370.
- Anonym. 1997. Arbetsgruppen för svenska växtnamn. *Svensk Bot. Tidskr.* 91: 59.
- Bischler-Causse, H. & Boisselier-Dubayle, M. C. 1991: Lectotypification of *Marchantia polymorpha* L. *J. Bryol.* 16: 361-365
- Boisselier-Dubayle, M. C., Lambourdiere, J. & Bischler, H. 1998: The leafy liverwort *Porella baueri* (Porellaceae) is an allopolyploid. *Plant Systematics and Evolution* 210: 175-197.
- Buck, W. R. 1998: Pleurocarpous mosses of the West Indies. *Mem. NY Bot. Gard.* 82: 1-400.
- Hedenäs, L. 1992: A subfossil find of *Pseudocalliergon brevifolium* in northern Sweden. *Lindbergia* 16: 150-152.
- Hedenäs, L. 1993: A subfossil occurrence of *Loeskygnum wickesii* in northern Sweden. *Lindbergia* 18: 131-134.
- Hedenäs, L. 1996a: On the identity of *Brachythecium campestre* (C. Müll.) B., S. & G. (*B. ryanii* Kaur., syn. nov.) in Sweden, Norway and Finland. *Lindbergia* 20: 94-101.
- Hedenäs, L. 1996b: On the interdependence of some leaf characters within the *Drepanocladus aduncus-polycarpus* complex. *J. Bryol.* 19: 311-324.

- Hedenäs, L. 1997a: A partial generic revision of *Campyllum* (Musci). *Bryologist* **100**: 65-88.
- Hedenäs, L. 1997b: The *Drepanocladus* s. str. species with excurrent costae (Amblystegiaceae). *Nova Hedwigia* **64**: 535-547.
- Hedenäs, L. 1998: An overview of the *Drepanocladus sendtneri* complex. *J. Bryol.* **20**: 83-102.
- Holst, O. & Lönnell, N. 1995: Mossornas Vänners exkursion till Öland och Småland våren 1995. *Myrinia* **5**: 57-59.
- Ignatov, M. S. & O. M. Afonina, O. M. (red.). 1992: Checklist of mosses of the former USSR. *Arctoa* **1**: 1-85.
- Murray, B. M. 1988: The genus *Andreaea* in Britain and Ireland. *J. Bryol.* **15**: 17-82.
- Nyholm, E. 1987: *Illustrated flora of Nordic mosses. Fasc. 1.* Nordic Bryological Society, Copenhagen and Lund.
- Nyholm, E. 1993: *Illustrated flora of Nordic mosses. Fasc. 3.* Nordic Bryological Society, Copenhagen and Lund.
- Nyholm, E. 1996: A new species of *Encalypta*. *Lindbergia* **20**: 83-84.
- Nyholm, E. 1998: *Illustrated flora of Nordic mosses. Fasc. 4.* Nordic Bryological Society, Copenhagen and Lund.
- Paton, J. A. 1995: A new combination of *Leiocolea rutheana*. *J. Bryol.* **18**: 823.
- Schriebel, A. 1991: Experimentelle Studien über die Laubmoosgattung *Polytrichum*. *Carinthia II* **181**: 461-506.
- Såstad, S. 1998: *Species delimitatin and phylogenetic relationships within the Sphagnum recurvum complex (Bryophyta): Genetic variation and phenotypic plasticity.* Ph.D thesis, NTNU, Trondheim.
- Söderström, L. (red.). 1996: *Preliminary distribution maps of bryophytes in northwestern Europe. Vol. 2. Musci (A-I).* Trondheim.
- Söderström, L. (red.). 1998: *Preliminary distribution maps of bryophytes in northwestern Europe. Vol. 2. Musci (J-Z).* Trondheim.
- Söderström, L. & Hedenäs, L. 1994: Checklista över Sveriges mossor. Nyfynd och rättelser. *Myrinia* **4**: 30-33.
- Söderström, L., Hedenäs, L. & Hallingbäck, T. 1992: Checklista över Sveriges mossor. *Myrinia* **2**: 13-56.
- Zander, R. H. 1993: Genera of the Pottiaceae: Mosses of harsh environments. *Bull. Buffalo Soc. Nat. Sci.* **32**: i-vi, 1-378.

FÖRENINGSSHOCCISER

Vårexkursion till Södermanland 6-9 maj 1999

Årets vårexkursion går till de södra delarna av Södermanland (bl.a. SO om Katrineholm). Det finns möjlighet att exkurera torsdag, fredag, lördag och söndag.

Anmäl er **senast 11 april** till Niklas Lönnell, Pontonjärg. 49, 112 37 Stockholm, Niklas.Lonnell@swipnet.se, 08- 654 81 29.

Meddela om hur du tänker ta dig till exkursionen och när du anländer. Om du har bil ange hur många lediga platser du har för transporter under exkursionsdagarna. Aktuell information hittar du alltid på Mossornas Vänners hemsida (<http://home6.swipnet.se/~w-65640/>)

Vårexkursion till Göteborgs- området 17-18 april 1999

Inventeringen av Göteborgstrakten mossflora går att gå mot sitt slut. Av 170 ekonomiska kartblad återstår nu BARA 5 kartblad som inte alls är undersökta. Dessa 5 tänker vi inventera under helgen 17-18 april.

Anmäl er **senast 12 april** till Tomas Hallingbäck, Körsbärsvägen 7, 741 31 Knivsta, tomas.hallingback@dha.slu.se, 018-343512/672467.

Meddela hur du tänker ta dig till exkursionen, när du anländer och om du behöver övernattning. Om du har bil ange hur många lediga platser du har för transporter under exkursionsdagarna. Aktuell information hittar du alltid på Mossornas Vänners hemsida (<http://home6.swipnet.se/~w-65640/>).

Tomas Hallingbäck

Protokoll fört vid föreningen Mossornas vänners årsmöte i Västra Frölunda den 25 april 1998.

Närvarande: Leif Appelgren, Susanne Appelqvist, Per-Arne Arulf, Anna-Stina Duerden, Helena Gralén, Josefine Gustafsson, Tomas Hallingbäck, Ingemar Herber, Olle Holst, Kristoffer Hylander, Conny Jacobson, Bertil Jannert, Pär Johansson, Gerhard Kristensson, Maria Larsson, Niklas Lönnell, Heidi Paltto, Lars Söderström, Henrik Weibull, Henrik Åkerström

- §1. Ordföranden förklarade mötet öppnat. Till mötesordförande valdes Henrik Weibull, till mötessekreterare valdes Olle Holst och till justeringsman valdes Leif Appelgren.
- §2. Frågan om mötet behörigen utlysts besvarades jakande. Föregående protokoll godkändes. Protokollet finns publicerat i Myrinia 7:2, s. 82-83.
- §3. Styrelsens verksamhetsberättelse. Det framkom önskemål att denna skall skrivas.
- §4. Revisorns rapport upplästes. Det finansiella läget är gott. Föreningen har ett stort varulager. Beslötts att årsavgiften på 50:- skall bibehållas 1999. Utländska medlemmar skall betala 50:- extra p.g.a. bankavgifter. Uppdrogs åt Lars S. och Gerhard K. att formulera information om detta för publicering i Myrinia.
- §5. Styrelsen beviljades ansvarsfrihet för det gångna året
- §6. Till styrelse valdes
Henrik Weibull ordförande
Helena Gralén vice ordförande
Olle Holst sekreterare
Gerhard Kristensson kassör
Niklas Lönnell exkursionsekreterare
Kristoffer Hylander ledamot
- §7. Till revisor valdes Karin Wiklund och till revisorsuppleant valdes Urban Gunnarsson.
- §8. Till valberedning utsågs Nils Cronberg och Pär Johansson.
- §9. Redaktionen för Myrinia, bestående av Tomas Hallingbäck, Lars Hedenäs, och Lars Söderström, omvaldes.
- §10. Övriga ärenden och information:
Redaktionen rapporterar att det nya tidsschemat för utgivningen fungerar bra, man lyckas få ihop material till varje nummer. Redaktionen ser framtiden an med tillförsikt.
Från kartprojektet meddelas att del 3 är på gång och att ett nytryck av levermossdelen eventuellt kommer att göras. Nordisk Bryologisk Förening kommer troligen att ta över projektet.
Niklas L. informerade om föreningens hemsida. Frågan om medlemsregister på hemsidan diskuterades. Beslötts att utreda frågan vidare. Försäljning via hemsidan diskuteras.
Föreningens stadgar är under revidering. Ett förslag kommer att publiceras i Myrinia och ett extra årsmöte för att behandla frågan kommer att hållas i samband med höstexkursionen.
- §11. Ordförande förklarade mötet avslutat kl. 21.30

Olle Holst
sekreterare

Leif Appelgren
justeringsman

Resultat 1996-1997

Poster	1997	1996
Intäkter		
prenumeration	8 465,50 kr	12 511,00 kr
vitmossflora	3 210,00 kr	10 485,01 kr
försäljning	4 735,00 kr	11 830,00 kr
räntor	1 074,48 kr	1 377,63 kr
exkursion	0,00 kr	1 220,00 kr
Summa	17 484,98 kr	37 423,64 kr
Kostnader		
Myrinia	6 558,23 kr	3 303,18 kr
vitmossflora	115,00 kr	123,00 kr
försäljning	10 824,82 kr	864,00 kr
porto & exp	1 544,00 kr	2 235,20 kr
datormaterial	5 663,00 kr	3 817,00 kr
exkursion	823,00 kr	2 650,00 kr
Summa	25 528,05 kr	12 992,38 kr
Resultat:	-8 043,07 kr	24 431,26 kr

Balansräkningar 1996-1997

	1997	1996
Tillgångar		
Postgiro	23 903,96 kr	32 829,75 kr
Girokapitalkonto	28 112,28 kr	27 229,56 kr
Summa tillgångar:	52 016,24 kr	60 059,31 kr

	1997	1996
Skulder och eget kapital		
Tidigare års ansamlade resultat	60 059,31 kr	35 628,05 kr
Årets resultat	-8 043,07 kr	24 431,26 kr
Summa skulder och eget kapital:	52 016,24 kr	60 059,31 kr

Revisionsberättelse för Mossornas Vänner

Jag har granskat Mossornas vänners kassabok och verifikationer samt bokslut för verksamhetsåret 1997. Räkenskaperna är förda med noggrannhet och jag har under granskningen inte funnit någon anledning till anmärkning.

Jag tillstyrker att balansräkningen per den 31/12 1997 fastställs och att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 1997.

Uppsala 1998-04-01

Karin Wiklund

Protokoll fört vid föreningen Mossornas Vänners extra årsmöte i Docksta, Ångermanland den 26 september 1998.

Närvarande: Leif Appelgren, Evastina Blomgren, Helena Gralén, Tomas Hallingbäck, Inge-
mar Herber, Olle Holst, Conny Jacobson, Per Löfgren, Niklas Lönnell

§1. Föreningens vice ordförande förklarade mötet öppnat.

§2. Dagordningen upplästes och godkändes.

§3. Till mötesordförande valdes Helena Gralén.

§4. Till mötessekreterare valdes Olle Holst.

§5. Till justeringsman valdes Leif Appelgren.

§6. Frågan om mötet behörigen utlysts besvarades jakande.

§7. Förslaget till nya stadgar för föreningen diskuterades ingående.

(se "Förslag till nya stadgar för Mossornas Vänner" Myrinia (1998) vol. 8:1 s. 30)

Beslöts att anta förslaget med följande modifieringar:

§5 (ursprungligt förslag)

Ordinarie årsmöte skall innehålla: Val av mötesordförande, mötessekreterare och juste-
rare, frågan om mötet behörigen utlysts, styrelsens verksamhetsberättelse bestående av
kassörens och redaktionens rapport, revisorernas rapport, frågan om ansvarsfrihet för
föregående års förvaltning, val av ordförande och styrelsens övriga poster, val av revisor
och revisorsuppleant, val av valberedning, val av redaktion till föreningens tidskrift,
övriga ärenden.

§5 skall lyda:

Ordinarie årsmöte skall innehålla: Val av mötesordförande, mötessekreterare och juste-
rare, frågan om mötet behörigen utlysts, **styrelsens verksamhetsberättelse bestående**
av styrelsens årsberättelse samt kassörens och redaktionens rapporter, reviso-
rernas rapport, frågan om ansvarsfrihet för föregående års förvaltning, val av ordförande
och styrelsens övriga poster, val av revisor och revisorsuppleant, val av valberedning,
val av redaktion till föreningens tidskrift, övriga ärenden.

§7 (ursprungligt förslag)

Föreningens tillgångar förvaltas av kassören, som ansvarar för bokföring samt in- och
utbetalningar enligt styrelsens beslut. Revision av räkenskaper sker senast 1 april året
efter räkenskapsåret, vilket följer kalenderåret. Ordföranden och kassören tecknar var
för sig föreningen i ekonomiska ärenden och ansvarar för föreningens medel tills god-
känd revision föreligger.

§7 skall lyda:

Föreningens tillgångar förvaltas av kassören, som ansvarar för bokföring samt in- och
utbetalningar enligt styrelsens beslut. Revision av räkenskaper sker senast 1 april året
efter räkenskapsåret, vilket följer kalenderåret. Ordföranden och kassören tecknar var
för sig föreningen i ekonomiska ärenden.

**[observera att "... och ansvarar för föreningens medel tills godkänd revision
föreligger." strykes]**

§8 (ursprungligt förslag)

Föreningen upplöses, om 2/3 av antalet närvarande medlemmar så beslutar på två på
varandra följande möten, varav ett skall vara ordinarie eller extra årsmöte. Före upplös-
ningen av föreningen skall skriftlig kallelse utgå till alla medlemmar.

§8 skall lyda:

Föreningen upplöses, om 2/3 av antalet närvarande medlemmar så beslutar på två på
varandra följande **årsmöten, varav minst ett skall vara ordinarie**. Före upplösningen
av föreningen skall skriftlig kallelse utgå till alla medlemmar.

§10. (ursprungligt förslag)

Ändringar av stadgarna beslutas vid två på varandra följande möten, varav ett skall vara
ordinarie eller extra årsmöte. För bifall krävs minst 2/3 av rösterna. Ändringsförslag skall
meddelas medlemmarna senast en månad innan mötet. Synpunkter på ändringsförslaget
lämnas till styrelsen.

§10. skall lyda:

Ändringar av stadgarna beslutas vid två på varandra följande **årsmöten, varav minst
ett skall vara ordinarie**. För bifall krävs minst 2/3 av rösterna. Ändringsförslag skall
meddelas medlemmarna senast en månad innan mötet. Synpunkter på ändringsför-
slaget lämnas till styrelsen.

§8. Ordförande förklarade mötet avslutat kl. 21.15

Olle Holst
sekreterare

Leif Appelgren
justeringsman

Sänkt pris på våtmarksnyckel

Priset på nyckeln till de viktigaste brunmossorna i våra våtmarker (Hedenäs, L.
1993. Field and microscope keys to the Fennoscandian species of the
Calliergon-Scorpidium-Drepanocladus complex, including some related or
similar species. Biodetektor, Märsta. 80 sidor) har sänkts till 50:- plus porto (f.n.
20:- för ett ex inom Sverige). I detta pris inkluderas även en ny 3-sidig nyckel till
släktet *Drepanocladus* i strikt bemärkelse, eftersom detta släkte retts ut sedan
den ursprungliga nyckeln gjordes. Den som enbart vill ha den nya
Drepanocladus-nyckeln kan köpa den för 12:- plus porto (f.n. 10:- för ett ex
inom Sverige).

Beställningar skickas till: BIODETEKTOR AB, Rymdgatan 71, 195 55 Märsta,
Sverige

Moss-böcker säljes

Dubletterna samlas, och samlar damm. Därför tycker vi det är bra om någon
annan kan ha användning av följande böcker. Priset (SEK) anges efter
respektive bok, alla i god kondition, tillsammans med portokostnader inom
Sverige om vi måste skicka boken. Portokostnader till andra länder är högre.
Skriv eller slå en signal om du är intresserad av någon bok. Först till kvarn...

Irene Bisang / Lars Hedenäs, Lillhagsvägen 8, bv., 124 71 Bandhagen; tel. 08-
992351 (kvällstid, helger) / 08-51954214 (dagtid).

Burck, O. 1947. Die Laubmoose Mitteleuropas. Abhandlung der Senkenbergi-
schen Naturforschenden Gesellschaft 477: 1-210. Fotostatkopierad och enkelt
bunden. 75:- + porto 60:-

Gradstein, S. R. & van Melick, H. M. H. 1996. De Nederlandse levermossen &
hauwmossen. Flora en verspreidingsatlas van de Nederlandse Hepaticae en
Anthocerotae. Natuurhistorische Bibliotheek 64: 1-366. 200:- + porto 60:-

Hill, M. O., Preston, C. D., & Smith, A. J. E. 1994. Atlas of the bryophytes of
Britain and Ireland. Vol. 3. Mosses (Diplolepidae). Harley Books & British
Bryological Society, Essex & Cardiff. 150:- + porto 50:-

Ingelög, T., et al. (red.). (**Tryckår saknas**). Floravård i jordbrukslandskapet.
Skyddsvärda växter. Databanken för hotade arter, Uppsala. 200:- + porto 60:-
Journal of Bryology, Vol. 13, del 3-4 (1985), 200:-; Vol. 14, del 1-2 (1986), 200:-
; Vol. 14, del 3-4 (1987), 200:-; Vol. 15, del 1-2 (1988), 250:-; Vol. 15, del 3-4
(1989), 250:-; Vol. 16, del 1-2 (1990), 350:-; Vol. 16, del 3-4 (1991), 350:-; Vol.
17, del 1-2 (1992), 450:-; Vol. 17, del 3-4 (1993), 450:-; Vol. 18, del 1-2
(1994), 500:-; Vol. 18, del 3-4 (1995), 500:-; Vol. 19, del 1-2 (1996), 500:-.
Porto ingår i dessa priser. Vid köp av hela serien blir priset lägre än för de
enskilda delarna sammanlagt. Vi säljer helst hela serien samlad, varför den
som är intresserad av alla delarna har företräde framför den som bara vill
komplettera med enstaka årgångar.

Miller, N. G. (red.). 1988. Advances in Bryology. Vol. 3. Bryophyte ultrastruc-
ture. 200:- + porto 40:-

Schljakov, R. N. 1982. Petjetotjnye mxi severa SSSR. Vol. 5. Petjetotjniki:
Lofokolejvyje-Ritjtjjebye. Nauka, Leningrad. 25:- + porto 20:-

Mossornas Vänner försäljning

Lösnummer

Lösnummer av Myrinia och Mossornas Vänner (Myrinias föregångare): 25,00/ex

Utkomna nummer: MossornasVänner: 1-29, 29 supp., 30(1), 30(2), 31(1), 31(2), 32(1), 32(2), 33(1), 33(2), 34(1).
Myrinia: 1(1/2), 2(1), 2(2), 3(1), 3(2), 4(1), 4(2), 5(1), 5(2), 6(1), 6(2), 7(1), 7(2), 8(1), 8(2).

Följande nummer

är slut: Mossornas Vänner: 1, 7, 10, 13, 18, 25, 26, 27, 29 supp., 31(1), 32(2), 33(1), 33(2).
Myrinia: 2(1), 2(2), 4(1), 5(1).

Övriga skrifter

Preliminary distribution maps of bryophytes in Northwestern Europe.
Vol. 2. Musci (A-I): 50,00
Preliminary distribution maps of bryophytes in Northwestern Europe.
Vol. 3. Musci (J-Z): 50,00
Vitmossor i Norden (1995), 124 sidor: 95,00
Sotenässets mossor (1998), Sven Bergqvist & Evastina Blomgren, 80 sidor..... 140,00

Mikroskoperingsutrustning

Objektglas, förpackning om 50 st. (76x26mm): 35,00
Täckglas, förpackning om 100 st. (20x20 alt. 18x18): 30,00
Pincett nr. 5 (ytterst fin spets) 230,00
Objektglas med fördjupning 50,00
Skalpell, ytterst fin..... 460,00

Övrigt

Lupp 20x, akromatisk lins, fabrikat LEAF (i plastfodral) 230,00

Försäljningsvillkor

Alla priser är inklusive portokostnader. Gör din beställning genom att sätta in rätt belopp på Mossornas Vänner postgirokonto 13 37 88-0.

OBS: Till alla inbetalningar utanför Sverige tillkommer en extra kostnad på 50,00 för att täcka de höga avgifterna som postverket tar för utlandsgifering.

MYRINIA's redaktion:

Lars Hedenäs, Naturhistoriska Riksmuseet, Kryptogambotanik,
Box 50007, 104 05 STOCKHOLM.

Tomas Hallingbäck, Sveriges Lantbruksuniversitet, Ekologi och Miljövård,
Box 7072, 750 07 UPPSALA.

Lars Söderström, Botanisk Institut,tt,
Norges tekniske-naturvitenskapelige universitet, N-7034 TRONDHEIM, Norge.

Instruktion till författare: Vi accepterar manuskript skrivna på maskin eller dator (ordbehandlare). Eftersom det redaktionella arbetet underlättas betydligt om vi får manuskripten på diskett vill vi gärna att den som har tillgång till dator med ordbehandlingsprogram använder denna möjlighet.

1. Manuskript på diskett: Vi tar 3,5" och 5,25" disketter samt över e-post och kan läsa följande ordbehandlingsprogram (DOS-version) direkt: Word, Word Perfect, Word for Windows och Write. Det går också bra att skicka manuskriptet som en textfil (ASCII-fil). Om du använder MacIntosh, försök i första hand översätta till DOS-format. Om inte det är möjligt, skicka en oformaterad textfil i MacIntosh format och ange vilket format det är. Gör aldrig några formateringar (kursiv, understrykningar, fet stil, etc.) oavsett vilket format du skickar filerna i. Bifoga alltid utskrift i två exemplar.

2. Manuskript på papper: Skriv på vitt A4-format med 2,5 cm marginaler runt om. Skicka in två kopior av manuskriptet.

Börja alltid manuskriptet med titeln på artikeln, följt av namn och adress på författaren/författarna. I slutet på artikeln ska eventuell citerad litteratur samlas under rubriken "Citerad litteratur". Här ska endast finnas sådan litteratur som nämns i artikeln och omvänt ska all litteratur som nämns finnas med. Titta gärna i tidigare nummer av tidskriften för att se hur litteraturlistan ska se ut. Figurer (dvs. teckningar, kartor, foton) numreras 1, 2, 3, etc. Figurtexter skrivs på separat sida i slutet. Tabeller numreras på samma sätt och placeras alla i slutet. Har du några frågor är du välkommen att höra av dig till redaktionen. Om du så vill kan redaktionen översätta/skriva ett kort abstract.

MYRINIA utges 2 gånger om året, i juni och i december. Manusen ska vara oss tillhanda senast 1/4 eller 1/10 för att kunna komma med i vår- resp. höstnumret. Alla manuskript skickas till Lars Hedenäs (adress ovan).